

TOP Darbs ar Rīgas detektīvu

LAT2 mācību metodisko izdevumu sērija

Darbs ar Rīgas detektīvu I daļa

Uzdevumi, vingrinājumi, spēles

Šīs sērijas izdevumi top ar Eiropas Savienības,
Dānijas, Kanādas, Niderlandes, Norvēģijas, Somijas,
Zviedrijas un UNDP finansiālu atbalstu

UDK 811. 174: (072)

Va 184

LAT 2

DARBS AR

RĪGAS DETEKTĪVU

UZDEVUMI, VINGRINĀJUMI, SPĒLES

1 daļa

Autore: Vineta Vaivade

Redaktore: Daiga Burbe

Mākslinieks: Modris Adumāns

Vāka mākslinieks: Edgars Švanks

Tehniskā redaktore: Ilga Āķe

Korektore: Alise Irbe

© LVAVP, UNDP, 2000

Salikts un iespiests a/s "Poligrāfists",
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.

ISBN 9984-680-30-4

PRIEKŠVĀRDS

Piedāvājam uzdevumu, vingrinājumu un spēju krājumu, ko var izmantot, strādājot ar latviešu valodas mācību materiālu «Rīgas detektīvs», kas ir pieejams gan audioierakstos, gan grāmatās. Šis krājums palidzēs daudzveidīgāk, mērķtiecīgāk un sistemātiskāk lietot mācību materiālu.

Krājums domāts tiem, kuriem jau ir priekšzināšanas latviešu valodā un kuri tās vēlas pilnveidot. Iļoti ieteicamas būtu iemaņas darbā ar vārdnīcu, bet tas nav obligāts nosacijums.

Krājumu var izmantot, gan klausoties «Rīgas detektīvu» ierakstos, gan arī lasot grāmatās. Šie uzdevumi vingrina gan speju uztvert un saprast tekstu kopumā (jautājumi par dzirdēto vai lasīto, savas notikumu versijas veidošana u.c.), gan saklausīt dažādas vārdu formas un pareizi tās lietot, kā arī attīsta vārdu nozīmu izpratni, sinonīmu un antonīmu lietošanas iemaņas un pareizas vārdu izvēles prasmi.

Uzdevumi un vingrinājumi ir sakārtoti atbilstoši «Rīgas detektīva» 20 notikumiem, kuriem katram ir 3 daļas, tātad — pavisam 60 nodarbibas. I daļā apkopoti vingrinājumi, kas attiecas uz pirmajiem 10 notikumiem, t.i., 30 nodarbibas.

Krājumu var izmantot, gan strādājot grupās, gan individuāli. Tas noderēs arī pasniedzējiem, vadot grupu nodarbibas. Jāpiebilst, ka nav obligāti jāveic visi piedāvātie uzdevumi, jo tiem ir dažāda grūtību pakāpe un arī audzēkņiem var būt dažāds valodas prasmju un iemaņu limenis. Pasniedzēji var izmantot dotos vingrinājumus arī kā paraugu, veidojot savu variantu.

Uzdevumiem, kurus ieteicams izpildīt grupā, pievienots apzīmējums ☺☺☺, bet tiem, kuri jāveic pa pāriem — ☺☺.

Katras nodarbibas ietvaros vingrinājumi un uzdevumi ir sakārtoti tā, lai vispirms varētu pārbaudīt notikumu satura izpratni, bet pēc tam — padziļināti apgūt valodas jautājumus, kuri tiek pārrunāti «Rīgas detektīvā» (grāmatās iekrāsotajā daļā). Katra notikuma dialogos ir apskatīti dažādi valodas apguves aspekti, kuri arī nosaka uzdevumu saturu.

Katras daļas beigās izlases veidā ir dotas uzdevumu atbildes. Tā nav tiem uzdevumiem, kuri ir tieši saistiti ar tekstu, kā arī t.s. radošajiem uzdevumiem, kurus katrs veic citādāk. Atbildes noderēs tiem cilvēkiem, kuri šo krājumu izmantos, strādājot individuāli.

Krajumam ir pievienotas dažas spēles, kuras var izmantot, apgūstot latviešu valodu grupās.

Vingrinājumi un uzdevumi ir daudzveidīgi un interesanti, cerams, ka tos pildit būs tikpat aizraujoši, kā sekot līdzi «Rīgas detektīva» notikumiem.

Satura rādītājs

Priekšvārds	3
1. NOTIKUMS	
Autobusā zvana telefons	6
1. daļa	6
2. daļa	11
3. daļa	15
2. NOTIKUMS	
Zādziba aptiekā jeb kāpēc izdara noziegumus	21
1. daļa	21
2. daļa	24
3. daļa	27
3. NOTIKUMS	
Viltus slimnieks	32
1. daļa	32
2. daļa	36
3. daļa	40
4. NOTIKUMS	
Kā sagatavoties maģistra darbam jeb katrai grāmatai ir sava vieta	46
1. daļa	46
2. daļa	49
3. daļa	52
5. NOTIKUMS	
Afera — čiks	58
1. daļa	58
2. daļa	62
3. daļa	65
6. NOTIKUMS	
Smaržas mīlotajai meitenei jeb milestības apliecinājums	69
1. daļa	69
2. daļa	73
3. daļa	77
7. NOTIKUMS	
Priekšnieku nedienas	81
1. daļa	81
2. daļa	84
3. daļa	87

8. NOTIKUMS	
Sprāgstošā vēstule jeb kā sadalīt mīloto virieti	93
1. daļa	93
2. daļa	96
3. daļa	100
9. NOTIKUMS	
Greizsirdības dēļ	106
1. daļa	106
2. daļa	112
3. daļa	116
10. NOTIKUMS	
Kur ir Mežagailis jeb ne vienmēr viss beidzas labi	120
1. daļa	120
2. daļa	124
3. daļa	127
Pielikums	
Spēles	132

1. NOTIKUMS

Autobusā zvana telefons

1. daļa

- 1.** Klausies vai lasi fragmentu (līdz vārdiem "Mēs taču piedalāmies izmeklēšanā")! Ieraksti trūkstošos vārdus!

Juris Labdien, cienījamie radioklausītāji!
Lidija Es esmu Lidija vai vienkārši — Lida.
Juris Un es esmu Juris. _____ sākas mūsu raidījums
"Rīgas detektīvs"....
Lidija O, Juri! Man patīk _____.!
Juris Es, ceru, ka arī jums, mūsu klausītāji, patiks detektīvs...
Lidija ... un patiks kopā ar mums mācīties latviešu valodu, vai ne?
Juris Ā, ē pasts! Jaunākās _____.
Šoferim _____ pa telefonu...
Lidija Pa telefonu? _____ pa telefonu?
Juris 99. autobusa šoferim.
Lidija _____ ? Ar ko draud?
Juris Te rakstīts: ar pistoli.
Lidija Un tālāk?
Juris Zvanītājs _____ braukt uz viesnīcu
"Rīga".
Lidija Uz kurieni? Vai tad 99. autobuss iet uz viesnīcu?
Juris Nē, taču, Lida! Bet _____ turp braukt.
Lidija Tātad autobuss neiet pa savu, bet brauc pa citu maršrutu.
Juris Protams. Šoferis _____ pa citu
maršrutu un bez pieturām.
Lidija Vai autobuss vēl brauc... nu, vai tas vēl ir ceļā?
Juris Nē, tagad autobuss jau stāv _____.
Lidija Un pistole? Kas ir ar pistoli?
Juris Izrādās — pistoles nevienam nemaz nav.
Lidija Ko vēl tu zini?
Juris Mēs _____ notikuma vietā. Tur strādā detektīvs
Mežagailis.
Lidija Kur? Kādā vietā?
Juris Viesnīcā.
Kļūst dzirdama viesnīcas vestībila kņada, attālinās cilvēku balsis.
Mēs taču piedalāmies izmeklēšanā.

- 2.** Noklausies vai izlasī fragmentu (no vārdiem "Mēs taču piedalāmies izmeklēšanā" līdz "Tā, mēs atkal esam studijā")!

Atbildi uz jautājumiem!
Cik cilvēku piedalās sarunā? _____
Cik viriešu un cik sieviešu sarunājas? _____
Cik jautājumu uzdeva šoferim? _____

3. Noklausies vai izlasi visu notikuma ierakstu (līdz “Tā, mēs atkal esam studijā”)! Sanumurē teikumus atbilstoši dzirdētajam (lasitajam)! Izstāsti kādam šo notikumu!

Šoferim pavēlēja braukt uz viesnīcu “Riga”.

Kalniņa kungs (šoferis) stāstīja, ka zvanītājs bija vīrietis.

Izmeklētāji un žurnālisti devās uz viesnīcu.

Šoferim tomēr izdevās piezvanīt policijai.

Izmeklētāji norādināja autobusa šoferi.

Starp autobusa pasažieriem bija kāds aizdomigs cilvēks — “biezais”.

Jaunākajās kriminālvēstīs bija ziņa, ka 99. autobusa šoferim draud pa telefonom.

--	--	--	--

4. Tulko! Ar pasvītroto vārdu tulkojumiem veido teikumus!

Из Риги —

Из города —

Из дома —

Из остановки —

Из радиостудии —

Из поезда —

Из магазина —

Из рынка —

Из угла улицы —

Из палатки —

Из управления —

---

5. Kuras frāzes lieto iepazīstoties? Pasvitro?

Pasveicini brāli!

Mans vārds ir Ilze.

Ļoti priecājos!

Es esmu Lidija.

Igors Vihrovs ir pazīstams sportists.

Tas ir mans kolēģis Ivars.

Tad līdz rītam, sveiki!

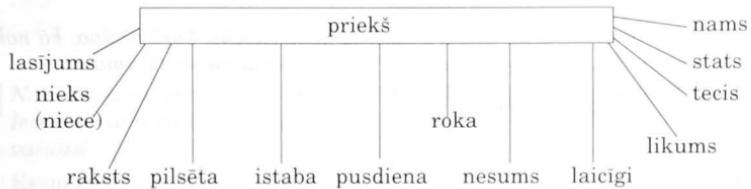
6. Ieraksti tekstā galotnes -a, -us, -as, -es, -s!

Brīvdienās Juris parasti izbrauc no Rīg^{-a} uz laukiem. No tirg^{-us} ar autobusu viņš aizbrauc līdz Saulkrastiem. Ik pēc pusstundas no pietur^{-as} viņa vecāku māju virzienā dodas autobuss. Pieturā "Lāne" viņš izkāpj no autobus^{-es}. No Lān^{-s} līdz mājām vēl ir diezgan garš ceļ^{-s}. Drīz vien no lielā ceļ^{-s} Juris nogriežas pa labi. Jāiet cauri mežam. No lielās egl^{-es} atskan troksnis. Laikam kāds putns. Juris iznāk no mež^{-a}. Mājas vairs nav tālu.

7. ☺☺☺ Raksturo Juri, Lidiju, Mežagaili un Ilzi! Salīdzini aprakstus ar grupas biedru izveidotajiem aprakstiem!

Juris	Augums	Lidija
	liela auguma, vidēja auguma, maza auguma slaidis, drukns	
	Seja	
	apaļa, ovāla, patikama, maiga, virišķiga	
	Acis	
	zilas, brūnas, zaļas, skaistas, vērīgas	
	Skatiens	
	ciešs, atklāts, bargs, caururbjošs	
	Mati	
Ilze	īsi, gari, pusgari, gaiši, tumši, cirtaini, rudi	Mežagailis
	Deguns	
	mazs, paliels, taisns, uzrauts	
	Balss	
	patikama, skaļa, maiga, barga, klusa, plūstoša	
	Īpašas pazīmes	
	bārda, ūsas, dzimumzimite, bedrites vaigos, rēta	

8. Uzraksti vārdus ar sastāvdaļu **prieķš**. Iesaisti tos teikumos!

9. Ieraksti pareizo galotni!

Artis Auzāns	ir	direktor	☐	Ilga Ose ir slimnie	☐	☐
Anda Liepiņa	ir	direktor	☐	Ivars Leja ir slimnie	☐	☐
Ilze Lapīņa	ir	ārst	☐			
Modris Leja	ir	ārst	☐			
Ilze Irbite	ir	izmeklētāj	☐			
Jānis Mežagailis	ir	izmeklētāj	☐			
Lidija	ir	radiožurnālist	☐			
Juris	ir	radiožurnālist	☐			
Gatis Ozols	ir	skolotāj	☐			
Aija Pakalne	ir	skolotāj	☐			

10. Ieraksti atbilstošo vārdu!

Uz, līdz, pa, no, ar.

_____ Rīgas centra _____ Mežaparkam visvieglāk ir nokļūt _____ tramvaju.
Dailes teātri jūs atradisiet, ja iesiet _____ Brīvības ielu _____ Brupīnieku ielai.
Juris _____ Lidiju steidzas. Viņi piedalās TV raidījumā, un _____ pieciem viņiem
jānokļūst Zaķusalā.

Neaizmirsti pasveicināt Ilzi _____ manis!

_____ rīta Alma piezvanīja draudzenei un sarunāja _____ viņu iet _____ kino.

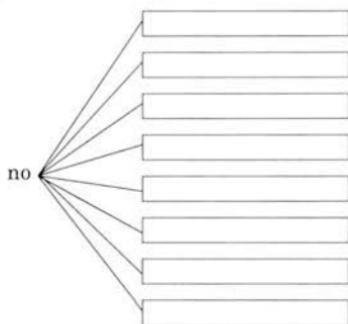
11. *Pastāsti par savām mīlākajām vietām Rigā vai citur Latvijā!*

12. ☺☺ *Rigas centrālstacijā Edgaru uzrunā kāds cilvēks, kurš nezina, kā nokļūt līdz Mežaparkam. Veidojiet dialogus, izmantojot dotos jautājumus!*

Iebraucējs   Edgars paskaidro —
grib zināt —

ar ko jābrauc,
cik ilgi (tālu) jābrauc,
kur ir tuvākā pietura,
kā un cik jāmaksā par braucienu.

13. *Izraksti vārdus, kurus var savienot ar vārdu **no!***

darba, rīts, izmeklēšana, raidijuma,
pārvaldes, opera, slimnīcas, telefons,
aptiekas, tirgus, Mežaparks, Meža-
gaiļa, telts

2. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi fragmentu (līdz "Labdien, es esmu inspektore Ilze Irbīte!").
Ieraksti, kurš no sarunas dalibniekiem (**Juris, Lidija, Mežagailis**) saka šos vārdus!

Esam taču policijas iecirknī. _____

Nu, kurš tad ir vainīgais? _____

Jāni, neesi nu tik noslēpumains! _____

Jā, kāds kriminālais grupējums. _____

Vai tas nav dīvaini? _____

Aizdomīgi ir ... tomēr visu vajag pierādīt! _____

Un prezidents iekāpa autobusā. _____

- 2.** Noklausies vai izlasi 1. notikuma 2. daļu (līdz "Kā lai nosauc šo mūsu detektīvu")!
Pasvītro pareizo atbildi!

Izmeklētājam Mežagailim

- ir viena versija.
- nav versiju.
- ir vairākas versijas.
- ir divas versijas.

Aizdomās turētais ir

- biznesmenis.
- autovadītājs.
- "Latvijas dimantu" prezidents.
- nezināms cilvēks.

Aizdomās turētais saka, ka

- viņam salūzis auto.
- viņš nav varējis iedarbināt auto.
- viņš katru dienu brauc ar autobusu.
- viņš nejauši iekāpis autobusā.

Vainīgais ir

- biznesmenis.
- šoferis.
- students Andris Liepiņš.
- Dace.

Noziedznieks gribēja

- nozagt autobusu.
- nolaupīt cilvēkus.
- palidzēt mīlotajai mitenei.
- pajokoties.

- 3.** ☺☺☺ Izsaki savas domas par noziedznieka rīcību un motiviem! Izmanto frāzes
manuprāt; es domāju; man liekas, ka ...;
pēc manām domām; es uzskatu, ka ...
Ja iespējams, apspriedies ar grupas biedriem!

4. Klausoties vai lasot fragmentu (līdz "Kā lai nosauc šo mūsu detektīvu"), tu uzzināji, ko norādināšanā teica aizdomīgais pasažieris. Uzraksti, kādus jautājumus uzdeva Mežagailis un ko šis cilvēks atbildēja! Ja nepieciešams, izlasī vai noklausies fragmentu vēlreiz!

Jautājumi

1. Kas jūs esat?
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Atbildes

1. Es esmu _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5. Atbildi uz jautājumiem!

Kur norisinās 1. notikuma darbība?

1. notikums norisinās _____,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

Kāpēc Andris Liepiņš izdara noziegumu?

Vienu un to pašu domu uzraksti divos dažādos teikumos!

Kurš no izmeklētājiem atklāj noziegumu autobusā?

6. Kurš no vārdiem **domīgs**, **aizdomīgs**, **iedomīgs** iederas teikumos?
Izdomā līdzīgas situācijas!

Andis ir ļoti pārvērtīties. Viņš izliekas nerēdzam vecos paziņas, izvairās no draugiem. Ja kādu satiek, vienmēr lielās ar saviem panākumiem darbā un karjeras iespējām. Andis ir kļuvis _____.

Aijai piedāvā jaunu darbu. No sākuma viņa piedāvājumu uzņem ar sajūsmu, bet tad Aija precīzē savus darba pienākumus un kļūst _____.

Ansis strādā bankā. Kādu dienu viņš ievēro cilvēku, kurš acim redzami nervozē, nepārtraukti skatās pulkstenī un pēta bankas klientus. Šis cilvēks ir _____.

7. Turpini teikumus pēc parauga!

Man ir nauda, bet tev **nav naudas**.

Man ir pulkstenis, bet viņam _____.

Tev ir darbs, bet _____.

Tev ir draugs, bet _____.

Viņai ir laiks, bet _____.

Tev ir telts, bet _____.

Viņam ir iespējas, bet _____.

Tev ir paziņas, bet _____.

Mums ir draugi, bet _____.

Tev ir brūnas acis, bet _____.

Man ir lielas ausis, bet _____.

Viņai ir zināšanas, bet _____.

8. Kurš no vārdiem **runāt, braukt, zvanīt** iederas šajos teikumos?

Ieraksti tos pareizajā formā!

Silva atkal par daudz _____ !

Juris katru vakaru ar velosipēdu kaut kur _____ .

Šodien stundu nav, jo skolotājas _____ uz semināru.

Ieslēdz radio! Pašlaik _____ mūsu kaimiņš!

Neuztraucies, policisti jau _____ šurp!

Jānis domā, ka sievietes _____ vairāk nekā vīrieši.

Tamāra katru dienu _____ savai mammai.

Sportistiem ir apspriede. Viņi _____ par ritdienas spēli.

Radioklausītājs _____ raidijuma vadītājam.

Redzi, ar to sarkano mašīnu _____ mūsu priekšniece!

Paskaties, ko grib tās mazās meitenes, kas _____ pie durvīm!

9. ☺☺☺ Izlasi dialogu! Uzraksti, kāpēc latviešu valodu ir grūti mācīties un kāpēc latviešu valodu ir viegli mācīties! Ja iespējams, pārrunā ar grupas biedriem!

Juris Cienījamie radioklausītāji! Latviešu valoda taču nemaz nav grūta, vai ne?

Lidija Es domāju, ka atbildēsim: Nē, nav!

Juris Vispār jau visas valodas ir grūtas.

Latviešu valodu ir grūti mācīties,
jo _____

Latviešu valodu ir viegli mācīties,
tāpēc ka _____

10. Aija ir jauna, uzņēmīga sieviete. Viņa ir ierēdne, strādā valsts iestādē. Nedēļas nogale viņa atpūšas. Sestdien Aija devās uz _____. Izdomā, uz kurieni Aija devās, un uzraksti, kā viņa pavadīja šo dienu!

11. Pabeidz teikumus! Ievieto dotos vārdus pareizajā formā!

Es domāju par **darbu**, _____, _____, _____, _____.
darbs   māja   dzīvoklis   tu   ...

Es runāju par _____, _____, _____, _____, _____.
ceļš   tirgus   laiks   laime   ...

Es stāstu par _____, _____, _____, _____, _____.
atvaļinājums   atpūta   darbs   es   ...

Es gribu kļūt par _____, _____, _____, _____, _____.
students   izmeklētājs   žurnālists   ārsts   ...

12. Pastāsti

- par sevi;
- par savu darbu;
- par ko tu bieži domā;
- par ko tu vēlējies kļūt bērnībā;
- par ko tev patīk lasīt;
- par savu brīvo laiku;
- par saviem draugiem;
- par savu ģimeni!

3. daļa

1. Klausies 3. daļas fragmentu (līdz "Dusmīgs! Bet kāpēc?")! Pasvītro vārdus, kuri atšķiras!

- Juris Labdien, godajamie radioklausītāji!
Lidija Esiet sveicināti, godājamie radioklausītāji!
Juris Šis mums ir jau trešais raidijums.
Lidija Jau trešais..., bet trīs ir labs skaitlis.
Juris Pirmajā un otrajā raidijumā mēs spēlejām detektīvu.
Lidija Mēs piedalījāmies notikuma "Autobusā zvana telefons" atklāšanā.
Juris Nu vainigie atrasti. Un mēs gribam mazliet atpūsties, kā saka — varam atvilkт elpu.
Lidija Atpūsties? Bet detektīvs... mīklainu notikumu atklāšana?
Juris Būs! Noteikti būs. Nākamnedēļ.
Lidija Nākamnedēļ? Un šodien... ko mēs darīsim šodien?
Juris Šodien tāpat mazliet runāsim. Pastāstīsim šādus tādus notikumus.
Lidija Ar ko mēs runāsim?
Juris Vai tad mēs nevaram parunāt viens ar otru, ar mūsu radioklausītājiem?
Lidija A-hā! Tad būs tā: divi raidijumi — detektīvs, notikuma izmeklēšana, bet trešais raidijums — atpūta.
Juris Tā varētu teikt... Vajag taču apstāties, padomāt. Un tikai tad iet tālāk, sākt jaunu detektīvu.
Lidija Par ko mēs sarunāsimies?
Juris Par visādiem notikumiem. Un protams — par latviešu valodu.
Lidija Tad jau te būs tāds kā sarunu, diskusiju klubs.
Juris Var teikt arī tā... kā, pēc tavām domām, vajadzēja saukt mūsu trešo raidijumu?
Lidija Varētu saukt... nu, varbūt: klubs "Detektīvs — trīs".
Juris Vai pavism īsi un vienkārši — klubīņš "Trīs". Nu, kā?
Lidija Diezgan labi. Taču — vai vispār ir vajadzīgs kāds īpašs, speciāls nosaukums?
Juris Nu jā — "Rīgas detektīvs". Mums jau ir nosaukums.
Lidija Starp citu, mums zvanīja radioklausītājs Viktors. Virš jau bija ļoti nikns.

2. Izlasi vai noklausies 3. daļu! Pabeidz teikumus!

Mēs atklājām noziegumu autobusā, un tāpēc _____.

Šodien mēs parunāsim _____, _____.

Vēl mēs runāsim par _____.

Trešo raidijumu varētu saukt _____.

Radiooklausītājs Viktors bija ļoti dusmigs, jo _____.
Lida un Juris stāsta par saviem piedzīvojumiem _____
un _____.
Pēc tam abi stāsta par _____.
Raidijumu radiožurnālisti beidz ar vārdiem “_____”

3. Atbildi uz jautājumiem! Atbildes uzraksti!

Ar ko runā Ilze? _____
Ar ko runā Mežagailis? _____
Ar ko runā izmeklētāji? _____

Kur dzīvo Lidiņa? _____
Ar ko brauc Juris? _____
Par ko runā Lidiņa un Juris? _____

Par ko strādā Lidiņa? _____
Kur strādā Juris? _____
Kur strādā žurnālisti? _____

Kas ir Lidiņa? _____
Kas ir Juris? _____
Kas ir Lidiņa un Juris? _____

4. Grupē, kuras darbibas notiek šodien, kuras notiks rīt!

Šodien		Rīt	
es	runā-j-u, māc-u	es	runā-š-u, mācī-š-u
tu		tu	
viņš, -a		viņš, -a	
mēs		mēs	
jūs		jūs	
viņi, -as		viņi, -as	

runājam, runā, mācis, māca, runāsiet, mācīsi, runājat, mācīsim, runās, mācām,
runāsi, mācāt, runāju, mācīšu, runā, māca, mācu, māci, runāšu, mācīs, runāsim,
macisiet.

5. Ieraksti trūkstošos burtus!

Pēc stundas es pusdieno_____.

Drīz tu pabeig_____ darbu.

Mans brālis rit ie_____ uz skolu.

Vai mēs varē_____ pabeigt šo darbu?

Pēc nedēļas jūs brauk_____ atvaļinājumā.

6. Tulko!

На следующей неделе Лидия не будет на работе.

Она поедет в командировку в Норвегию.

Лидия там будет работать на радиостудии.

Коллеги познакомят Лидию со своей работой.

Atbildes

1. daļa

- 2.** Sarunā piedalās 5 cilvēki. Sarunājas 3 vīrieši un 2 sievietes. Šoferim uzdeva 8 jautājumus.
- 3.**

2.	6.	4.	3.	5.	7.	1.
----	----	----	----	----	----	----
- 4.** No Rīgas, no pilsētas, no mājas, no pieturas, no radiostudijas, no vilcienu, no veikala, no tirgus, no ielas stūra, no telts, no pārvaldes.
- 6.** No Rīgas, no tirgus, no pieturas, no autobusa, no Lānes, no ceļa, no egles, no meža.
- 9.** -s, -e, -e, -s, -a, -s, -e, -s, -s, -a, -ce, -ks.
- 10.** No, līdz, ar, pa, līdz, ar, līdz, no, no, ar, uz.
- 12.** Ar ko es varu aizbraukt līdz Mežaparkam?
Cik ilgi man jābrauc?
Sakiet, lūdzu, kur ir tuvākā pietura?
Cik maksā biļete?
Vai biļetes var nopirkt kioskos?
Kurā pieturā man jāizkāpj?
- Jums jābrauc ar ..... tramvaju (troleibusu, autobusu).
Jums nav jāpārsēžas.
Tuvākā pietura ir ..... ielā (ir pie .....).
Jums jāizkāpj pēc ..... pieturām.
Biļete maksā ..... santimu. *(Iespējami varianti.)*
- 13.** Darba, raidījuma, pārvaldes, slimnīcas, aptiekas, tirgus, Mežagaiļa, telts.

2. daļa

- 2.** Vairākas versijas.
“Latvijas dimantu” prezidents.
Viņš nav varējis iedarbināt auto.
Vainigais ir students Andris Liepiņš.
Palīdzēt mīlotajai meitenei.
- 5.** Autobusā, viesnīcā, radiostudijā, policijas pārvaldē.
Viņš vēlējās palīdzēt savai meitenei. Viņš izpalidzēja savai draudzenei.
(Iespējami varianti.)
Izmeklētāja Ilze Irbīte.
- 6.** Iedomīgs, domīga, aizdomīgs.
- 7.** Naudas, pulksteņa, darba, drauga, laika, telts, iespēju, paziņu, draugu, brūnu acu, lielu ausu, zināšanu.
- 8.** Runā, brauc, aizbrauca, runā, brauc, runā, zvana, runā, zvana, brauc, zvanīja.
- 11.** Darbu, māju, dzīvokli, tevi.
Ceļu, tirgu, laiku, laimi.
Atvaljinājumu, atpūtu, darbu, sevi.
Studentu, izmeklētāju, žurnālistu, ārstu.

3. daļa

- 2.** ... varam atpūsties.
... viens ar otru, ar mūsu radioklausītājiem.
... par latviešu valodu.
... "Detektīvs — trīs".
... Rīgā nemaz nav 99. autobusa.
... Centrāltirgū un liftā.
... par latviešu valodu.
"Bet mēs driz tiksimies. Visu labu!"   (*Iespējamī varianti.*)
- 3.** Ar Mežagaili, ar Lidiju, ar Juri. Ar Ilzi, ar Lidiju, ar Juri. Ar Juri, ar Lidiju, ar Šoferi.
Ziepniekkalnā, ar tramvaju vai trolejbusu, par latviešu valodu.
Par radiožurnālisti, radiostudijā, radiostudijā. (*Iespējamī varianti.*)
Sieviete, vīrietis, cilvēki. (*Iespējamī varianti.*)
- 4.** Šodien — runā, māci, runā, māca, runājam, mācām, runāyat, mācāt, runā, māca.
Rit — runāsi, mācīsi, runās, mācīs, runāsim, mācīsim, runāsiet, mācīsiet, runās, mācis.
- 5.** -šu, -si, -s, -sim, -siet.
- 8.** Nākamnedēļ Lidijas nebūs darbā.
Viņa brauks komandējumā uz Norvēģiju.
Lidija tur strādās radiostudijā.
Kolēģi iepazistinās Lidiju ar savu darbu.

2. NOTIKUMS

Zādzība aptiekā jeb kāpēc izdara noziegumus

1. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 2. notikuma sākumu (līdz "Šausmas! Un kas notika tālak?")!
Turpini teikumu, uzraksti, ko, tavuprāt, noziedznieks darīja!

Noziedznieks iegāja aptiekā un ...

- 2.** Salīdzini savu versiju ar notikuma atstāstu! Ar ko tās atšķiras?
- 3.** Klausies vai izlasi fragmentu (līdz "Cienījamie radioklausītāji, vai jūs vēl esat kopā ar mums?")! Pasvitro vārdus, kuri atšķiras no dzirdetā!

Seni draugi
Doties uz aptiekū
Zēns maskā
Viņš esot draudējis
Iesim uz aptiekū
Esmu uz istā ceļā
Pavisam 10
Rīta pusē
Neej viens

- 4.** Noklausies vai izlasi 1. daļu (līdz "Lidij, bet mēs vēl nevarām atvadīties").
Labo neprecizitātes!

Ir notikusi slepkavība. Izmeklētājs Juris dodas uz notikuma vietu kopā ar žurnalistiem Lidiju un Mežagaili. Abu izmeklētāju versijas ir atšķirīgas. Mežagailis dodas uz aptiekū, lai runātu ar kādu biznesmeni.

Viņa kolēģe meklē cilvēku maskā. Joprojām nav atbildes uz jautājumu: "Kurš nozaga narkotikas?"

---

5. Sakārto notikuma fragmentus atbilstoši dzirdētajam! Ja nepieciešams, izlasi vai noklausies vēlreiz 1. daļu!

Cilvēks maskā! No aptiekas izskrēja cilvēks maskā!	
Tu jau neļauj man pateikt! Viņš esot draudējis aptiekāram ar kaut ko, laikam pistoli, paņēmis zāles.	
Kas notika tālāk?	
Juri, kurp tu?	
Jānis Mežagailis tikko mani informēja, ka aptiekā esot iebrucis cilvēks maskā.	
Šausmas!	
Ārā! Kā jūs iedrošināties? Es par jums sūdzēšos!	
Vēl draud. Sacīja, ka iesūdzēšot mani tiesā.	
Labrit! Ko tik ilgi kavējaties?	
Rita pusē aptiekas tuvumā esot redzējuši kādu vietējo biznesmeni.	

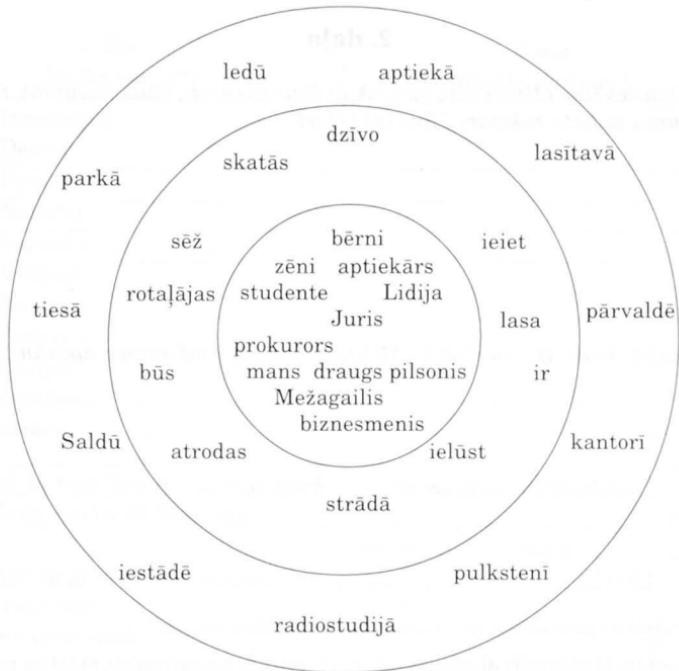
6. Ieraksti trūkstošās galotnes -ā, -i!

Vakar Rig__ iebrauca mans draugs. No paša rīta viņš iegriezās manā dzivokl__, bet driz vien mans draugs devās pastaig__ pa pilsētu.

Vakar__ Andis (tā sauc manu draugu) man stāstija: "Vispirms biju kafejnīc__ un padzēru kafiju. Pēc tam kādu stundu pavadiju Vērmanpark__. Kļuva auksti, un es devos uz kino. Kinoteātr__ "Oskars" demonstrēja filmu "Zudusī pasaule". Filma bija gara — divas stundas. Jutos izsalcis, tāpēc paēdu pusdienas restorān__(kas nu par restorānu — viens nosaukums!) un iegāju veikal__. Paņēmu sieru, augļus un kafiju".

Mans draugs bija ļoti apmierināts, un mēs vēl ilgi runājām par dzīvi, par pagājušajiem gadiem un bijušajiem draugiem.

7. Izveido no dotajiem vārdiem teikumus un uzraksti tos!

2. daļa

- 1.** Noklausies izmeklētāja sarunu ar Aldi Biti! Uzraksti, kāds, tavuprāt, ir Aldis (vecums, izskats, raksturs)! Ko viņš vēlas?

- 2.** Uzraksti, ko darīja izmeklētājs Mežagailis dienā, kad apzaga aptieku!

- 3.** Uzraksti ar pasvitrotajiem vārdiem izteikto domu citādi!

Izmeklētājs Mežagailis atgriezās policijas iecirknī un satraukts stāstīja par notikušo: "Tas ir narkobizness! Es zinu. Esmu uz pareizā ceļa. Noziedznieks no manis neizspruks. Gan es viņu iedzīšu strupceļā un dabūšu rokā!"

- 4.** Izvelies un ieraksti teikuma saturam atbilstošu vārdu:
iebrauca, izgāja, atbrauca, ieskrēja, izskrēja, aizbrauca, iegāja.

Mežagailis _____ kantorī.

Biznesmenis _____ no bankas.

Ilze _____ pārvaldē.

Juris _____ no studijas.

Inese _____ Rīgā.

Dainis _____ no mājām.

Juris _____ uz aptieku.

3. daļa

1. Noklausies vai izlasī 2. notikuma 3. daļu un pabeidz teikumus!

1. Darbība notiek _____.
2. Lidija ir _____.
3. Viņa _____ devās uz _____.
4. No rīta bija _____, bet pēcpusdienā _____.
5. Lidija nebija _____.
6. Tāpēc viņa _____.
7. Majās Lidija nokļuva ar _____.
8. Viņa uzvārīja _____, likās _____, tomēr _____.

2. Atbildi uz jautājumiem!

Kur norisinās 2. notikuma darbība?

2. notikums norisinās _____,
_____,
_____,
_____,
_____.

Kāpēc Lidija pēc notikuma aptiekā neierodas darbā?

Vienu un to pašu domu uzraksti trīs dažādos teikumos!

3. Uzraksti, kā Lidija pavadīja savu brīvdienu!

Izmanto vārdus решить, поехать, хотеть, отдохнуть, подышать, был дождь, промокнуть, заболеть, попить, лечь в постель!

Raksti pagātnes formā!

8. Uzraksti 3 jautājumus, kurus tu gribētu uzzīmēt interesantam cilvēkam!

9. Uzraksti, kurus jautājumus uzdod pieturā, kurus — aptiekā! Izdomā savus jautājumus!

Cikos jums ir pusdienlaiks?

Kur ir nākamā pietura?

Ko jūs man varat piedāvāt pret klepu?

Uz kurieni jums jābrauc?

Kāpēc tik ilgi nebrauc neviens trolejbuss?

Cik maksā šīs zāles?

Vai jums ir ārstnieciskās tējas?

Vai šīm zālēm ir vajadzīga recepte?

Cik maksā brauciens tramvajā?

Uz kurieni brauc šis autobuss?

Pieturā.

Aptiekā.

3. daļa

1. Noklausies vai izlasī 2. notikuma 3. daļu un pabeidz teikumus!

1. Darbība notiek _____.
2. Lidija ir _____.
3. Viņa _____ devās uz _____.
4. No rīta bija _____, bet pēcpusdienā _____.
5. Lidija nebija _____.
6. Tāpēc viņa _____.
7. Majās Lidija nokļuva ar _____.
8. Viņa uzvārija _____, likās _____, tomēr _____.

2. Atbildi uz jautājumiem!

Kur norisinās 2. notikuma darbība?

2. notikums norisinās _____,
_____,
_____,
_____,
_____.

Kāpēc Lidija pēc notikuma aptiekā neierodas darbā?

Vienu un to pašu domu uzraksti trīs dažādos teikumos!

3. Uzraksti, kā Lidija pavadīja savu brivdienu!

Izmanto vārdus решить, поехать, хотеть, отдохнуть, подышать, был дождь, промокнуть, заболеть, попить, лечь в постель!

Raksti pagātnes formā!

4. Uzraksti, kā tu pavadīsi savu brīvdienu! Lieto darbības vārdus nākotnes formā!

Rit man būs brīvdiena!

5. Savieno atbilstošās teikuma daļas!

1. Ja sāp galva,	1. tad nevajag uzreiz ķerties pie miegazālēm.
2. Ja no rītiem bieži ir noguruma sajūta,	2. kārtīgi jāizkarsē kājas.
3. Ja moka bezmiegs,	3. tad pie deniņiem jāpieliek citrona šķelite.
4. Ja uzmetusies aukstumpumpa,	4. jāgriežas pie ārsta.
5. Ja ir iesnas,	5. jālieto pretiekaisuma ziede.

6. Uzraksti, ko tu lieto, kad

sāp galva — _____
ir klepus — _____
ir temperatūra — _____
sāp kakls — _____
esi saaukstējies/ saaukstējusies — _____
nenāk miegs — _____

7. Uzraksti, kāds ir laiks! Lieto vārdus **stindzinošs, ļoti auksts, auksts, vēss, silts, karsts, svelmains**.

5. maijā gaidāms saulains laiks. Gaisa temperatūra +19°.	
Gaidāms sniegs. Vēja ātrums — 20 m/s. Gaisa temperatūra pazemināsies līdz -15°.	
Rit un turpmākajās divās dienās gaisa temperatūra būs līdz -25°.	
Jūnija otrajā dekādē joprojām saglabāsies jūnijam neraksturiga temperatūra +10 — +15°.	
Brīvdienās gaisa temperatūra paaugstināsies līdz +25°.	
Augusta pirmā puse būs ļoti karsta +25 — +30°. Rit, parit — līdz +32°. Bezvējš.	
23. novembrī temperatūra pazemināsies. Turpmākajās dienās tā noslīdēs līdz -7°.	

8. Lieto vārda līst sinonīmus līnā, rasina, gāž kā ar spaiņiem, smidzina!

Lietus ir tikko jaušams.
To gandrīz vai nejūt.
Lietus ir līdzīgs miglai.

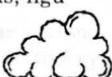

Līst ļoti maz,
kā no pulverizatora.

1. Darbība notiek pie lietām.
Lielā ir slima.

List apnicīgi, bez apstājas, ilgu
laiku.

Stiprs, brāzmains lietus. Vienā mirklī
esi slapjš no galvas līdz kājām.

9. Papildini teikumus pēc parauga!

Es vēlos **celot**,

Es māku

Es varu

Es protu

Es gribu

10. Tulko teikumus!

Я хочу изучать латышский язык, чтобы общаться с коллегами по работе.

Я могу помочь тебе, потому что умею работать на компьютере.

Я желаю летом путешествовать, чтобы хорошо отдохнуть.

Atbildes

1. daļa

5.	10.	4.	3.	9.	1.	2.	7.	8.	5.	6.
----	-----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

6. Rigā, dzīvoklī, pastaigā, vakarā, kafejnīcā, Vērmaņparkā, kinoteātrī, restorānā, veikalā.
7. Aptiekārs ir aptiekā.
Prokurors atrodas tiesā.
Juris ieiet radiostudijā.
Biznesmenis būs kantori.
Studente lasa lasītavā.
Zēni ielūst ledū.
Bērni rotaļājas parkā.
Mans draugs dzīvo Saldū.
Mežagailis sēž pārvaldē.
Pilsonis strādā iestādē.
Lidija skatās pulkstenī.

2. daļa

4. Iegāja, izgāja, ieskrēja, izskrēja, iebrauca, atbrauca, aizbrauca. (*Iespējamī varianti.*)
5. Izmeklējām, devāmies, priecājāmies, nokērām, sapratām, vēlējāmies, gaidījām, redzējām, darijām, jautājām, ievērojām.
6. Laikam, droši vien, varbūt, it kā.
7. Kad tu sāki strādāt radio?
Kas tev vislabāk patik radiožurnālistes darbā?
Ko tu dari brīvajā laikā?
Kur tu pavadi atvaļinājumu?
Kurš ir tavs milākais aktieris?
Kādas filmas tev vislabāk patik? (*Iespējamī varianti.*)
- 9.

Pieturā.
Uz kurieni jums jābrauc?
Kur ir nākamā pietura?
Kāpēc tik ilgi nebrauc neviens trolejbuss?
Cik maksā brauciens tramvajā?
Uz kurieni brauc šis autobuss?

Aptiekā.
Cik maksā šīs zāles?
Cikos jums ir pusdienlaiks?
Vai jums ir ārstnieciskās tējas?
Ko jūs man varat piedāvāt pret klepu?
Vai šīm zālēm ir vajadzīga recepte?

3. daļa

- 1.** Darbība notiek pie Lidijas mājās.
Lidija ir slima.

Viņa sestdien devās uz Jūrmalu.
No rīta bija jauks laiks, bet pēcpusdienā sāka lit.
Lidijai nebija lietussarga.
Tāpēc viņa salija.
Mājās Lidija nokļuva ar vilcienu.
Viņa uzvārīja aveņu tēju, likās gultā, tomēr saslima.

- 3.** Nolēma, aizbrauca, gribēja, atpūtās, paelpoja, bija lietus, samirka, saslima, padzēra, likās gultā.

- 5.** 1.—3., 2.—4., 3.—1., 4.—5., 5.—2.

- 7.** Silts, ļoti auksts, stindzinošs, vēss, karsts, svelmains, auksts.

- 8.** Rasina Smidzina
Līnā Gāž kā ar spaiņiem

- 10.** Es gribu iemācīties latviešu valodu, lai varētu sazināties ar saviem darba kolēgiem.

Es varu tev palidzēt, tāpēc ka māku strādāt ar datoru.
Es vēlos vasarā ceļot, lai labi atpūstos.

3. NOTIKUMS

Viltus slimnieks

1. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi fragmentu (līdz "Ak dievs, Boriss pazudis")!
Atzīmē vārdu savienojumus, kurus dzirdi! Pasvītroši vārdi savienojumus uzraksti citiem vārdiem!

mēs esam _____
mēs atrodamies _____
ir pazudis _____
ir aizbēdzis _____
kādēl _____
nav ieradies _____
ir miris _____
ir nolaupīts _____
saka _____

- 2.** Noklausies vai izlasi Borisa sievas un Mežagaila sarunu fragmentus!
Papildini sarunu!

Sieva Ak dievs, Boriss _____. Nemaz nezināju, ka viņš _____. Kāpēc viņš bija _____.?
Mežagailis Varbūt jums _____ kāds? Prasija _____?
Sieva Izpirkšanas naudu? Man nav _____.
Mežagailis Laikam jums _____ gan. Kad jums _____.?
Sieva Nu, ko jūs visu laiku: _____. Man daudzi _____.
Mežagailis Kur ir _____ virs? Varbūt viņš _____ jums _____.?
Sieva Es arī gribu _____, kur ir _____ virs. Tāpēc jau ir policija.
Mežagailis Kādas _____ bija _____ ar viru?
Sieva Bija labas, tagad ir _____.
Mežagailis Sliktas? _____ sliktas?
Sieva Drizumā _____ tiesa. Kā viņš _____ varēja pazust?!.
Mežagailis Tiesa? _____ ir interesanti.
Sieva Kas tur _____! Es gribu _____ no Borisa.
Mežagailis Kur _____ Boriss?
Sieva Kā kur? _____. Diemžēl šis ir _____ dzīvoklis.

Mežagailis Kāpēc tad jūs _____, ka viņš jau _____? dienas ir _____?

Sieva Nu un tad? _____ ir sava, un _____ — sava
_____.

3. Atrodi 1. daļas tekstā līdz "Klau, Juri, es bieži dzirdu" vārdus ar tādu pašu nozīmi! Uzraksti tos!

kriminālziņas —

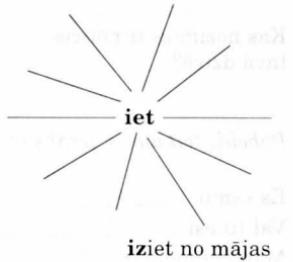
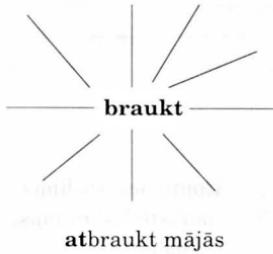
aklās zarnas iekaisums — _____

par nelaimi — _____

savādi —

saslima — _____

4. Kādus vārdus ar sastāvdaļām *sa-*, *pa-*, *iz-*, *pār-*, *no-*, *uz-*, *pie-*, *at-*, *ap-*, *ie-* vari izveidot? Veido ar tiem vārdu savienojumus!

5. ☺☺ Iztaujā savu grupas biedru! Pastāsti, ko tu uzzināji!

Jautājumi		Atbildes
Kad tu esi dzim	-is	ir dzim <input type="text"/> is (-usi) _____
Kur tu esi dzim	-usi	_____
Kur tu esi mācīj	-is	_____
Kur tu esi strādāj	-ies	_____
Kas nozīmīgs ir noticis tavā dzīvē?	-usies	_____
	-is	_____
	-usi	_____

6. Pabeidz teikumus, ierakstot atbilstošo vārdu!

Es esmu _____.

Atpūtušies, saslimis,

Vai tu esi _____?

? saaukstējies, runājis,

Mana ģimene ir _____.

norūpējies.

Mēs esam _____.

Jūs esat _____.

7. Tulko teikumus!

Уже неделю у меня пропала собака.

Я явилась на работу после болезни.

Ты мне сегодня звонила?

Я жаловалась, но это не помогает.

Мои подруги уже давно за мужем.

Ты говорил с ней об этой проблеме?

8. Pabeidz teikumus!

Ja man rastos iespēja, es _____

Ja es iegūtu _____, tad _____

Ja es sañemtu mantojumu, man

Ja tev uzdāvinātu   , ko

Ja es pabeigtu vaj tu

2. dala

- 1.** Pastāsti par 3. notikumu, izmantojot dotos vārdus!
Ir policijā, pazudis slimnieks, pirms operācijas, juvelieris, izpirkšanas nauda, attiecības ar vīru, atradās slimīcā, bija paslēpies, simulants, bez ēšanas, glāzīte konjaka, negribēja šķirties.

- 2.** Noklausies, ja nepieciešams, arī izlasi 2. daļu (līdz "Šo detektīvu varētu nosaukt")! Lasi apgalvojumus un atzīmē pareizo variantu!

Izmeklētāji un žurnālisti atrodas slimnīcā.

Juvelieris nav atrast.

Juvelieris bija piesiets pie gultas.

Juvelieris baidījās no sievas.

Boriss negrib škirties.

Juveliera sieva arī negrib

Juvelieris samejoja ārstam.

Boriss trīs dienas dzīvoja be-

3. Uzraksti teikumus ar šiem vārdiem!

atriebība — atmaksa

---

apskata — aplūko

---

slimība — vaina — kaite

---

4. Uzraksti vārdus ar pretēju nozīmi! 3 vārdu pārus iesaisti teikumos!

sāk t beig t

uztrauk ties

priecā ties

runā t

pazus t

atrieb ties

precē ties

---

5. Uzraksti, kas notiktu šādos gadījumos!

Ja Juris neierastos uz raidījumu, tad Lidija _____ (uztraukties).

Ja draugs Ilzei uzdāvinātu smaržas, viņa _____ (priecāties).

Ja Mežagaili uzaicinātu uz radiostudiju, viņš _____
(iet, runāt).

Ja Lidijai būtu vairāk naudas, viņa _____ (sākt) dzīvokļa
remontu.

Ja kanārijputniņš izlidotu no dzīvokļa, tas droši vien _____ (pazust).

6. *Tulko!*

Я хотел-бы очень хорошо говорить по латышски.

Ты мог-бы мне помочь!

Если я хорошо отдохнула, я бы хорошо работала.

Хоть-бы Межагаилис нашел преступника!

7. *Lasi dialogu! Veido teikumus ar vārdiem **zvanīju**, **sazvana**, **pārzvanīja**, **piezvani**.*

8. *Papildini! No kā var*

- šķirties — no ilūzijām, no ģimenes,
 baidīties — no zagļiem,
 slēpties — no policijas,
 vairīties — no cilvēkiem,
 atradināties — no smēķēšanas,

9. ☺☺☺ Aizpildi anketu! Pārrunā ar grupas biedriem savas atbildes!

Es bajdos no

Es izvairoš no

ANOS NO

Es nebaidos no

Es neizvairos no-

1

EVANESCE NO

Es varētu viegli šķirties no

Es vēlos atradināties no

Man būtu grūti škirties no

2728

3 NO

10. ☺☺☺ Uzraksti, ko tu uzzināji sarunās ar grupas biedriem!

3. daļa

- I.** Noklausies vai izlasi 3. daļu (lidz "To zobu man vēlāk atjaunoja...")!
Ieraksti trūkstošos vārdus! Kas kopīgs visiem notikumiem?

Juris Labdien, godājamie radioklausītāji!
Lidija Jā, labdien! _____ raidījumam _____.
Juris Klau, Lida, man viens paziņa teica, ka viņam bijis lidzīgs piedzivojums kā Borisam.
Lidija _____ slēpās slimnīcā?
Juris Ne! Bet viņš gandrīz nonāca uz operāciju galda.
Lidija _____, ka aklās zarnas iekaisums.
Juris Jā, sākumā dakteris tā domāja. Taču... apendicīta manam paziņam nebija.
Lidija Kas tad viņam kaitēja?
Juris _____.
Lidija Saindējies?! Ar ko viņš bija saindējies?
Juris _____ pavasarī.
Lidija Kā tas var būt? Gurķi taču ir veselīgi!
Juris Bet kā tos audzē? _____ ? Kā _____ ?
Lidija Jā... dažāda ķīmija... pesticidi.
Juris Diemžēl. _____ ekoloģiski _____.
Lidija Juri, vai tev pašam nav kāds piedzivojums, kas saistīts ar medicīnu?
Juris Ir. Man vēl tagad ir prātā, kā es _____
Lidija ...
Kāpēc? Kas tur notika?
Juris _____ ... Zobārste teica: "Tur nu vairs nav ko labot..."
Lidija Ai... tev vajadzēja izraut zobu.
Juris Nujā... saņēmu pretsāpju injekciju un gaidīju _____.
Lidija Juri, Juri... Tad tu vienkārši piecēlies un aizgāji, vai ne?
Juris Tā bija. Man vēl _____ ... Taču bija arī savs labums.
Lidija Kāds labums?
Juris To zobu man vēlāk atjaunoja...

2. Uzraksti vairākus variantus, **kur**, **kad**, **kas** notiek!

Kas
Operācija _____
_____
_____
_____

Kur
Slimnīcā _____
_____
_____
_____

Kad
2021. gadā _____
_____
_____
_____

Izvēlies vienu variantu (piemēram — operācija slimnīcā 2021. gadā)! Apraksti šo notikumu!

---

3. Veido jaunus vārdus! Uzraksti tos!

-nieks
Saim — nieks _____
Skol- _____
Veikal- _____
Priekš- _____
Pilsēt- _____
Lauci- _____

-niece
Saim — niece _____
_____
_____
_____
_____

4. Pabeidz teikumus!

Viņš raksta grāmatu.
Viņš ir rakstnieks.

Mana meita mācās skolā.
Viņa ir _____.

Tu labo kurpes.
Tu esi _____.

Mēs dzivojam pilsētā.
Mēs esam _____.

Viņa strādā kādā iestādē.
Viņa ir _____.

Vairas vīrs strādā fabrikā pie konveijera.
Viņš ir _____.

5. Uzraksti, kā sauc

Rīgas iedzīvotājus —
 Ventspils iedzīvotājus —
 Liepājas iedzīvotājus —
 Aizputes iedzīvotājus —
 Kandavas iedzīvotājus —

rīdzinieki

rīdzinieces

6. Pabeidz teikumus!

Daugavpilī dzīvo —
 Madonā dzīvo —
 Valmierā dzīvo —
 Alūksnē dzīvo —

daugavpilieši

daugavpilietes

Mans draugs ir no Londonas.

Viņš ir _____.
 -ietis

Mana draudzene ir no Parizes.

Viņa ir _____.
 -iete

Mani vecāki ir no Maskavas.

Viņi ir _____.
 -ieši

7. Izlasi teikumus! Izraksti vārdus ar pretēju nozīmi!

Jānis Mežagailis brauc ātri, bet Ilze brauc lēni.

Lidija labi runā krieviski, bet Juris slikti runā vāciski.

Es runāju klusi, bet mans vīrs runā skalji.

Tirgū var lēti iepirkties, bet lielajos veikalos viss maksā dārgi.

---

8. Tulko!

Mežagailis brauc **ātrāk** par Ilzi.

Lidija krieviski runā **labāk** nekā Juris.

Mans vīrs runā **skalāk** par mani.

Tirgū viss ir **lētāk** nekā lielajos veikalos.

---

9. *Tulko!*

Dārgi	dārgāk	visdārgāk.
Дорого	дороже	дороже всего
Тихо	тише	тише всего
Тяжело	тяжелее	тяжелее всего
Красиво	красивее	красивее всего
Удобно	удобнее	удобнее всего
Прекрасно	прекраснее	прекраснее всего
Приятно	приятнее	приятнее всего
Хорошо	лучше	лучше всего

10. ☺☺ Atbildi uz jautājumiem! Pārrunā atbildes ar grupas biedru!

Ko tu vislabāk dari brīvajā laikā?	Brīvajā laikā es vislabāk...
Ko tu visvairāk nevēlies darīt?	
Ko tu vissāpīgāk pārdzīvo?	
Kas tev vislabāk garšo?	

Atbildes

1. daļa

6. Runājis, saaukstējies, norūpējusies, atpūtušies, saslimis.

7. Jau nedēļu man ir pazudis suns.
Es esmu ieradusies darbā pēc slimošanas.
Tu man šodien esi zvanījusi?
Es esmu sūdzējusies, bet tas nepalīdzēja.
Manas draudzenes jau sen ir precējušās.
Vai tu esi ar viņu runājis par šo problēmu?

2. daļa

2. Jā, nē, nē, jā, jā, nē, jā, nē.

4. nomierinā	ties	uztrauk	tos	nomierinā	tos
skum	t	priecā	tos	skum	tu
klusē	t	runā	tu	klusē	tu
atras	t	pazus	tu	atras	tu
piedo	t	atrieb	tos	piedo	tu
šķir	ties	precē	tos	šķir	tos

5. Uztrauktos, priecātos, ietu, runātu, sāktu, pazustu.

6. Es gribētu ļoti labi runāt latviski.
Vai tu varētu man palidzēt?
Ja es labi atpūstos, es labi strādātu.
Kaut Mežagailis atrastu noziedznieku!

3. daļa

3. Skolnieks — skolniece, veikalnieks — veikalniece, priekšnieks — priekšniece, pilsētnieks — pilsētniece, laucinieks — lauciniece.
4. Skolniece, kurpnieks, pilsētnieki, darbiniece, strādnieks.
5. Ventspilnieki – ventspilnieces, liepājnieki – liepājnieces, aizputnieki – aizputnieces, kandavnieki – kandavnieces.
6. Daugavpilieši – daugavpilietes, madonieši – madonietes, valmierieši – valmierietes, alūksnieši – alūksnietes.
Londonietis, pariziете, maskavieši.

8. Межагайлис едет быстрее Илзы.

Лидия по русски говорит лучше чем Юрис.

Мой муж говорит громче меня.

На базаре всё дешевле чем в больших магазинах.

9. Klusi — klusāk — visklusāk.

Smagi — smagāk — vissmagāk.

Skaisti — skaistāk — visskaistāk.

Ērti — ērtāk — visērtāk.

Brīnišķigi — brīnišķīgāk — visbrīnišķīgāk.

Patikami — patikamāk — vispatikamāk.

Labi — labāk — vislabāk.

4. NOTIKUMS

Kā sagatavoties maģistra darbam jeb katrai grāmatai sava vieta

1. daļa

- 1.** ☺☺ Noklausies ierakstu (līdz "Jāni, tev zvana no lidostas")! Pabeidz teikumus!
Salīdzini tos ar grupas biedra teikumiem!

Policijā ir nervoza atmosfēra, jo _____.

Ilze ir dusmīga, jo _____.

Mežagailis ir ļoti pašpārliecināts, jo _____.

Abi izmeklētāji sastrīdas viens ar otru, jo _____.

Lidijai un Jurim nepatik abu izmeklētāju strīds, jo _____.

- 2.** Izlasī 1. daļas fragmentu (līdz "Zini, man kļuva neomulīgi")!
Sanumurē šos vārdū savienojumus atbilstošā secībā un pastāsti, kas notika!

☐ Mežagailis netic	☐ ir jāuzgaida	☐ ir aizņemts
☐ žurnālisti dodas	☐ Ilze pārmet	☐ atgriežas izmeklētājs
☐ izmeklētājs aizbrauc	☐ viņš aizbrauca	
☐ Mežagailis zvanīja uz lidostu	☐ zvanīja bibliotekāre	
☐ darbojas kolekcionāri	☐ pazuda grāmatas	

- 3.** Savieno atbilstošās teikuma daļas! Izmanto **jo** vai **tāpēc ka!**

1. Olegs nokavēja darbu,	1. viņa saņēma vēstuli no drauga.
2. Zinai sāp zobs,	2. teātri ir pirmizrāde.
3. Taņai ir labs garastāvoklis,	3. viņš bija aizmirsis lietussargu.
4. Mājā nav ūdens,	4. viņa visu vakaru grauza karameles.
5. Šodien ir ļoti daudz skatītāju,	5. viņš aizgulējās.
6. Viktors stipri salija,	6. notiek ūdensvada pārbaude.

Olegs nokavēja darbu, jo viņš aizgulējās.

4. Izlasi Lidijs un Jura pārdomas par pieklājību (24. un 25. lpp.)!
Nepiekriti teiktajam, bet dari to pieklājīgi!

Šī ir ļoti interesanta grāmata. Es to ieteiktu izlasīt visiem.

Mūsu ceļojums uz Somiju bija neveiksmīgs. Iztērējām daudz naudas.

Tev nav taisnība. Darbu es izdarīju laikā un precīzi.

5. Uzraksti vārdus vajadzīgajā formā!

Maz

laiks _____
atpūta _____
brīvība _____
prieks _____
miegs _____
nauda _____

Mazāk

darbs _____
audums _____
iespējas _____
kolekcionāri _____
meitenes _____
raidijumi _____

Daudz

versijas _____
grāmatas _____
notikumi _____
ļaudis _____
pieturas _____
klausītāji _____

Vairāk

cilvēki _____
skatītāji _____
pierādījumi _____
valodas _____
varoņdarbi _____
ieraksti _____

6. Sameklē atbilstošu teikuma turpinājumu! Ieraksti pareizo galotni!

- No bibliotēk
No lidost
No slimnic
No muit
No aptiek
No policij

- zvanīja Mežagailim.
nozaga zāles.
pazuda vērtīgas grāmatas.
izmeklētāji devās uz nozieguma vietu.
izbēga slimnieks.
ziņoja par aizturētajiem.

7. Ieraksti — cikos (kad, no cikiem, līdz cikiem)!

Mežagailis ceļas 6³⁰ — sešos trīsdesmit.
Ilze mostas 7⁰⁰ —.
Juris ir augšā 8⁰⁰ —.
Lidija pieceļas 8¹⁰ —.

Mežagailis brauc uz darbu 7⁰⁰ —.
Ilze dodas prom 7⁴⁰ —.
Juris iet uz darbu 8¹⁵ —.
Lidija iziet no mājas 9⁰⁰ —.

Mežagailis pusdieno ap 12⁰⁰ — ap divpadsmitiem.
Ilze ēd pusdienas ap 13⁰⁰ —.
Juris ietur maltīti ap 14⁰⁰ —.
Lidija ēd ap 11⁰⁰ —.

Mežagailis strādā no 8⁰⁰ līdz 18⁰⁰ — no astoņiem līdz sešiem vakara.
Ilze ir darbā no 8⁰⁰ līdz 15⁰⁰ —.
Jura darba laiks ir no 9⁰⁰ līdz 16⁰⁰ —.
Lidijas darbadiena ir no 10⁰⁰ līdz 17⁰⁰ —.

2. dala

- 1.** Noklausies 2. daļas fragmentu (līdz "Piedosim")!
■ Uzraksti, kāpēc Juris nokavēja!

Klausies tālāk (līdz "Pēc senu grāmatu kolekcionāra")!

- Uzraksti, kas, pēc tavām domām, atnāca pie Mežagaila!

Klausies tālāk (līdz "Lai viņa runā")!

- Uzraksti, ko, tavuprāt, pastāstīs apmeklētāja!

- 2.** Izslisi 2. daļu (līdz "Pagaidi, pagaidi!").
Izraksti no teksta vārdu savienojumus ar **no**, **uz**, **līdz**!

NO

LIDZ

UZ

3. Izlasi 2. daļas fragmentu (no "Pagaidi..." līdz "Mēģināšu pati pateikt")!
Ieraksti atbilstošu galotni vai vārdu!

Es gaidu autobusu.

Tu gaidi savu draugu.

Gaidi mani!

Es lasu avīzi.

Tu lasi žurnālu.

Lasu man priekšā!

Es stāstu par ekskursiju.

Tu stāsti par atvaļinājumu.

Lūdzu, pastāstu par atvaļinājumu!

Es skatos televizoru.

Tu skaties filmu.

Skatu uzmanīgāk!

Es paskaidrou situāciju.

Tu paskaidro matemātiku.

Paskaidru man šo piemēru!

Es domāju par darbu.

Tu domā par ģimeni.

Padomu par sevi!

Es dodos pastaigā.

Tu dodies uz veikalu.

Dodu uz mājām!

Es eju uz kino.

Tu ej uz diskotēku.

       uz diskotēku!

4. Palūdz savam grupas biedram, lai viņš

paskatās pa logu!

padomā par priekšlikumu!

pagaida tevi pēc nodarbibas!

paskaidro tev uzdevumu!

panem nākamajā reizē vārdnicu!

palidz tev aiznest grāmatas uz bibliotēku!

5. Uzraksti dotos vārdus pavēles formā!

Atcerēties — atcerieties!

Runāt — runājet!

Pastāstīt —

Klausīties —

Piezvanīt —

Nebaidīties —

Likt —

Nākt —

6. Izlasi 28. lappusē meitenes sniegtos paskaidrojumus izmeklētājiem un izraksti darbības vārdus! Uzraksti, ko meitene daria!

2. daļa

Es

Lasiju

Meitene

Lasija

evīsb

evīsb

amukorū

amukorū

Detective

Detective

Foto apstākļi

Foto apstākļi

Vareg laimē

Vareg laimē

Pielikojumi

Celotāji

Mosaiķi

Dzaja

Vēstura

Pasaka

onāklojums

7. Sacieno vārdus tā, kas veido grāmatu nosaukumu! Izraksti par kārtību vienā no grāmatām! Puslīdzē par to sacau grāmas biežām!

Kerà

Tragēdija

Nozīgums

un mīrs

Devējums

dels

Tēvi

Onācīns

Anna

un soni

Mūsu laika

berci

Mazais

un dēli

Kapteņa Granta

K. Grānts

Grāfs

onācīns

Amerikāņu

Stātie Krievi

Zvejnīčka

līdz 2014

Grāmatu

līdz 2014

3. daļa

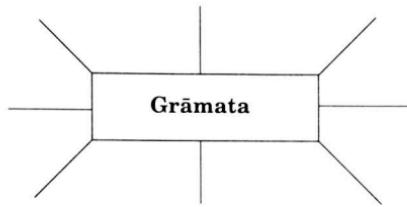
- 1.** Noklausies 3. daļas fragmentu (līdz "Cerams, tu neesi aizmirsis...")!
Papildini teikumus! Salīdzini uzrakstīto ar grāmatas tekstu 31. un 32. lpp.!

Jurim _____ patīk grāmatas _____.
Lidija gan iebilst, ka _____ tomēr _____ dzīvē.
Juris domā, ka ceļot traucē _____ trūkums, _____ trūkums.
Viņam patīk _____ dīvānā, uzmest _____, apēst kaut ko _____.
Jurim ir _____ bibliotēka. Juris _____ lasa, tāpēc Lidija
viņu nosauc par _____.
Jurim patīk pārlasīt _____, bet Lidijai _____.

- 2.** ☺☺ Uzraksti 10 jautājumus par 4. notikumu!
Pajautā tos grupas biedram un atbildi uz viņa jautājumiem!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

3. ☺☺ Veidojiet domu kartes! Salīdziniet tās!

4. ☺☺ Nedēļas nogalē tu dodies uz "dzīļajiem laukiem". Izvēlies, kādu grāmatu tu ņemsi līdzi! Pamato savu izvēli!

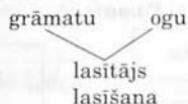
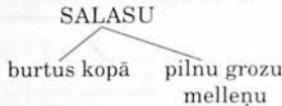
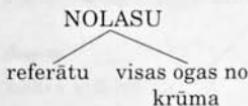
Detektīvs	Milestibas romāns	Stāsti par dabu
Fantastika	Varoņdarbi	Mūsdienu stāsti
Piedzīvojumi	Ceļojumi	Pasakas
Dzeja	Vēstures enciklopēdija	

5. ☺☺ Savieno vārdus tā, lai veidotos grāmatu nosaukumi! Uzraksti, par ko ir stāstīts vienā no grāmatām! Pastāsti par to savam grupas biedram!

Karš	traģēdija
Noziegums	un miers
Jevgēnijs	dēls
Tēvi	Oņegins
Anna	un sods
Mūsu laiku	bērni
Mazais	un dēli
Kapteinā Granta	Kareņina
Grāfs	varonis
Amerikānu	Monte Kristo
Zvejnieka	kapteinis

Grāmata _____ stāsta (ir) par _____

6. Izlasi vārdu savienojumus! Tulko tos!

7. Tulko!

Я очень много читаю. Каждый день я прочитываю газеты и журналы. Недавно я прочитал очень интересную книгу об открытиях на Амазоне.

8. Pabeidz teikumus!

Par ko lasa Pēteris?

Viņš lasa par

---

ceļojumi
notikumi
vēsture
kulīnārija
medus

Par ko raksta Tamāra?

---

viņš
viņa
viņi
mēs
tu

Par ko interesējas jaunieši?

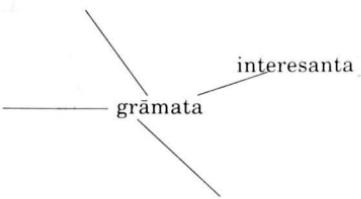
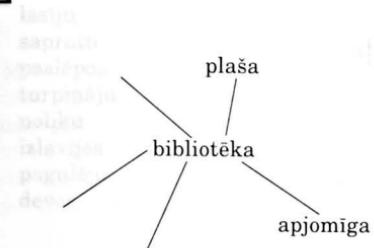

---

sports
nākotne
mūzika
datori
kino

9. Pieraksti atbilstošus ipašības vārdus!

10. Kāds un kādā?

"Nemazāk, ka tā ir zinātāja grāmata."

"Jevgenija Čirikova grāmata"

"Tēva un māmiņas grāmata"

"Anniņa, māmiņa grāmata"

"Māmiņa grāmata"

"Māmiņa grāmata"

"Kārtīte"

"Grāfs Dievs"

"Amerikas grāmata"

"Zvejnieku grāmata"

11. Es joti darams!

"Nesēt es vēlēšu"

"Es joti darams"

"Es joti darams"

"Par ceļojumiem ar vācu"

"Par vānu, vānu"

"Par sporta skolēniem"

"Es joti darams"

12. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

13. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

14. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

15. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

16. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

17. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

18. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

19. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

20. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

21. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

22. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

23. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

24. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

25. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

26. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

27. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

28. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

29. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

30. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

31. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

32. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

33. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

34. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

35. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

36. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

37. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

38. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

39. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

40. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

41. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

42. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

43. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

44. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

45. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

46. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

47. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

48. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

49. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

50. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

51. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

52. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

53. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

54. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

55. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

56. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

57. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

58. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

59. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

60. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

61. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

62. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

63. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

64. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

65. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

66. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

67. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

68. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

69. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

70. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

71. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

72. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

73. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

"Vai tas ir vāns?"

74. Vai tas ir?

"Vai tas ir vāns?"

<

Atbildes

1. daļa

- 2.** 11.   3.   2.
      1.   7.   6.
      12.   4.   10.
      8.   5.
      9.

3. 1.—5., 2.—4., 3.—1., 4.—6., 5.—2., 6.—3.

5. Maz laika, atpūtas, brīvības, prieka, miega, naudas.
Daudz versiju, grāmatu, notikumu, ļaužu, pieturu, klausītāju.
Mazāk darba, auduma, iespēju, kolekcionāru, meiteņu, raidijumu.
Vairāk cilvēku, skatītāju, pierādījumu, valodu, varoņdarbu, ierakstu.

6. No bibliotēkas pazuda vērtīgas grāmatas.
No līdostas zvanīja Mežagailim.
No slimnīcas izbēga slimnieks.
No muitas ziņoja par aizturētājiem.
No aptiekas nozagā zāles.
No policijas izmeklētāji devās uz nozieguma vietu.

7. Septiņos, astoņos, astoņos desmit.
Septiņos, septiņos četrdesmit, astoņos piecpadsmit, deviņos.
Ap trispadsmitiem, ap četrpadsmitiem, ap vienpadsmitiem.
No astoņiem līdz piecpadsmitiem.
No deviņiem līdz sešpadsmitiem.
No desmitiem līdz septiņpadsmitiem.

2. daļa

2. No līdostas.   Līdz vakaram.   Uz bibliotēku.
No muitas.   Uz līdostu.   Uz muitu.

3. Lasi, pastāsti, paskaidro, dodies, skaties, padomā, ej!

4. Paskaties pa logu!
Padomā par priekšlikumu!
Pagaidi mani pēc nodarbibas!
Paskaidro man uzdevumu!
Panem vārdnicu!
Palidzi man aiznest grāmatas uz bibliotēku!

5. Pastāstiet, klausieties, piezvaniet, nebaidieties, lieciet, nāciet!

5. NOTIKUMS

Afēra — čiks

1. daļa

1. Noklausies 1. daļas fragmentu (līdz "Sveiks, Jāni")! Sanumurē fragmentus pareizā secībā!

Lidija	Kāda tev ir informācija? Kas tad Gaujas bankā ir noticis?	
Juris	Noziedznieks draud uzspridzināt sevi un banku. Pieprasī izmaksāt 25 tūkstošus latu.	
Lidija	Ļoti labi! Tur taču strādā mūsu detektivi: Mežagailis un Ilze.	
Juris	Kā tad ... bija tikai desmit minūtes domāšanai.	
Lidija	Tikai desmit minūtes pārdomām: maksāt... nemaksāt...	
Juris	Lida, mums drīz viss kļūs skaidrāks!.. Mēs tūlit būsim Gaujas bankā.	
Juris	Labdien, godājamie radioklausītāji!	
Lidija	Labdien! Juri, kaut kas ir noticis Gaujas bankā, vai ne?	
Juris	Diemžēl. Noziedzniekiem ir liela interese par bankām...	
Lidija	Un naudas makiem.	
Juris	Jā... ak nauda, nauda...	
Juris	Droši vien... vispār naudu pieprasīja izmaksāt kādam klientam...	
Lidija	Nu, redzi. Tas jau ir nedaudz citādāk. Tātad ir jautājums: kuram klientam?	
Lidija	Draud uzspridzināt? Kā?... Ar ko uzspridzināt?	
Juris	Nu... laikam bumba...	
Lidija	Droši vien atkal kāds zvanīja pa telefonu.	
Juris	Jā, zvanīja kāds virietis. Vakar, desmit minūtes pirms trijiem.	
Lidija	Pēcpusdienā?	
Lidija	Vai noziedznieks vēl ko teica pa telefonu?	
Juris	Nu jā. Viņš taču draudēja: ja banka nemaksās, klients uzspridzinās sevi un banku.	
Lidija	Grūta situācija.	
Juris	Nu taču ne naktī, Lida.	
Lidija	Labi, labi... Vai ir zināms, ko tas virietis teica?	
Juris	Jā, par to ir informācija. Viņš esot teicis: "Izmaksājiet 25 tūkstošus latu!..."	
Lidija	Juri, to taču tu jau saciji. Vai virietis naudu pieprasīja izmaksāt sev?	
Juris	Klientam, kurš pieies pie kases pulksten trijos.	
Lidija	Un ko darija bankas darbinieki?	
Juris	Sākumā laikam neko.	

2. Izmantojot dialoga pārstāstu, veido Mihailovas kundzes (bankas darbinieces) un Jāņa Mežagaiļa (detektīva) dialogu!

Mihailovas kundze stāstija, ka pulksten trijos kase sāka maksāt kādam cilvēkam naudu. Apsardze viņu neaizturēja, jo negribēja riskēt. Bankā bija daudz cilvēku. Bankas darbiniece teica, ka klients tomēr naudu neņēma. Apsardze visus arestēja, pavisam 8 cilvēkus — 3 pieaugušos un piecus bērnus. Mihailovas kundze pavēstīja, ka bankā bija daudz bērnu. Viņi gribēja saņemt kaut kādu 100 Ls balvu. Lielākā daļa bērnu aizbēga, bet piecus aizturēja.

Mežagaiļa jautājumi

Mihailovas kundzes atbildes

---

3. Ieraksti vārda **sevis** atbilstošo formu!

Eva nopirka _____ jaunu cepuri.

Cienījamie klausītāji! Tagad es jums pastāstišu par _____.

Sergejs bija tik noguris, ka viņam bija _____ žēl.

Katrs cilvēks zina _____ labās īpašības.

Es nevaru šajā fotogrāfijā atrast _____.

Zēni apsolīja paši _____ labāk mācīties.

4. Atrodi neiederigo vārdu katrā rindā! Kas, tavuprāt, kopīgs pārējiem vārdiem?

Klients, kasieris, pārvaldnieks, operators, šuvēja.

Maksāt, mazgāt, aprēķināt, izsniegt, mainīt.

Čeks, nauda, burtnica, kreditkarte, vērtspapirs.

Atvainojiet! Nākamais! Pagaršojet! Uzgaidiet! Parakstieties!

5. Atbildi uz jautājumiem!

Vai tev patīk loterijas? Kāpēc?

Vai tu esi piedalījies izlozēs? Kādās?

Ko tu darītu, ja laimētu lielu naudas summu?

6. Raksturo sevi!

Pēc izskata

Pēc rakstura

Izmanto vārdus: **kluss, skaļš, noslēgts, atklāts, atturīgs, sirsniņgs, izpalidzīgs, darbīgs, noteikts, precīzs, vieglprātīgs, godkārīgs, jautrs.**

---

7. Veido vārdus! Uzraksti ar tiem vārdu savienojumus!

Samaksāt rēķinu, atnākt mājās

---

8. Ieraksti atbilstošas iepriekšējā uzdevumā veidoto vārdu formas!

Es _____ maksāju kasē par pirkumiem.

Vai tu jau esi _____ maksājis kredītu par virtuves iekārtu?

Artim vakar _____ maksāja algu.

Par šo pirkumu tu esi _____ maksājis.

Bankā _____ nāca bērni.

Viņi bija _____ nākuši pie bankas jau pussundu pirms atvēršanas.

No bankas _____ nāca pēdējie apmeklētāji.

Pēc ilgas maldišanās Iveta _____ nāca īstajā ielā.

Lidija _____ nāk no darba vēlu vakarā.

Juris _____ nāca Lidiju pie pašas radiostudijas.

2. daļa

- 1.** Klausies vai izlasī fragmentu divas reizes (lidz "Un tad sāka rikoties apsardze.")!
Pieraksti personas, kas iesaistījās dialogā!

Juris Labdien, godājamie radioklausītāji!
Lidija, Ilze Labdien!
Mežagailis Labdien, dāmas un kungi!
Lidija Mēs esam pie mūsu cienījamā detektīva Mežagaiļa kunga.
_____
Jā, mēs atrodamies viņa kabinetā.
Un, protams, te ir arī čaklā Ilze...
_____
Pazistamā detektīve Ilze Irbīte, ļoti jaukā, burvigā Jāņa palīdze.
_____
Vai, tas nu tā kā par daudz... Taču... paldies par komplimentiem!
_____
Kā tad veicas ar izmeklēšanu?
_____
Jā... Vai Gaujas bankas lieta virzās uz priekšu?
_____
Virzās...taču lēnām, grūti.
_____
Grūti?... Nu, jā. Bankas aplaupīšana... tā nav joka lieta.
_____
Nopratinājām aizturētos. Sākām ar virieti, kurš piegāja pie kases pulksten trijos.
_____
Bija traki... Gaujas bankai taču draudēja.
_____
Noziedznieks pieprasīja izmaksāt 25 tūkstošus latu.
_____
Atceries! Naudu pieprasīja izmaksāt tieši tam klientam, kurš pie kases pieies pulksten trijos.
_____
Kas bija šīs klients?
_____
Fizikas skolotājs. Kad viņam sāka maksāt tos tūkstošus, skolotājs bija šokā...
_____
Jā? Kā tas izpaudās? Ko viņš darīja?
_____
Skolotājs esot bijis vienkārši ļoti pārsteigts, sākumā gandriz vai mēms aiz pārsteiguma.
_____
Viņš esot skatījies lielām acim un brinījies: "Kas tā par naudu?"
_____
Un kasiere?... Kā viņa reaģēja?
_____
Kasiere bija pārbijusies... Viņa tikai lika un lika uz galda banknotes.

- 2.** Noklausies 2. daļu (lidz "Šo sižetu varētu nosaukt...")! Izmanto vārdus **jo** un **tāpēc ka!** Uzraksti, kapēc bankā atradās

fizikas skolotājs

sieviete	

bērni	

zinātnieks-filologs	

3. Uzraksti teikumos izteiktās domas citiem vārdiem!

Lidija Kā tad veicas ar izmeklēšanu?

Juris Vai Gaujas bankas lieta virzās uz priekšu?

Lidija Bankas aplaupišana... tā nav joka lieta.

Mežagailis Skolotājs bija šokā. Sākumā gandrīz vai mēms aiz pārsteiguma.

Ilze Viņš esot skatījies lielām acīm.

Ilze Bērni domāja — kāds ākstās.

---

4. Kā tu teiktu, ja tev apkārt viss būtu kļuvis mazs? Uzraksti!

Kalns — kalniņš
liepa —
kakis —
puķe —
galds —
darbs —
gailis —
māsa —
upe —
istaba —
skapis —
glāze —
plaukts —

5. Izlasi pasaku — parodiju par detektīvnotikumu bankā! Atrodi vārdus pamazi-nāmā formā un pārveido tos!

Reiz dzivoja kāds viriņš. Nabadziņam galīgi nebija naudiņas. Miļajai sieviņai pat zekiņu nebija. Tādēļ viriņš nolēma doties uz kādu vietinu, kur naudiņu varētu nozagt.

Gāja dienīnu, gāja naksniņu. Beidzot viņš nonāca līdz tai vietinai, kur naudiņu varētu nozagt.

Tur bija daudz cilvēciņu. Vecas sieviņas, mazi bērniņi un vareni sargi.

Ko nu!

Ilgā domāja viriņš un beidzot izdomāja. Tā kā naudiņa nekādi nebija dabujama, viņš nolēma šķirties no savas sieviņas. Pārnāca viriņš mājās, leja gaužas asariņas... bet, neko darīt — kas nolemts, tas jādara.

3. daļa

- 1.** Noklausies 3. daļu līdz "Tagad parunāsim vēl par banku lietām"!
Ieraksti trūkstošos vārdus!

Juris Labdien, godājamie radioklausītāji!
Lidija Labrit! Starp citu, mums jau pagājušajā nedēļā _____
mūsu paziņa Boriss.
Juris Cik interesanti! Atcerieties, radioklausītāji! Boriss ir juvelieris.
Viņš bija mūsu viltus slimnieks. Ko Boriss _____?
Lidija _____, ka Boriss klausās mūsu raidījumus. Viņš izteica savu viedokli par notikumu Gaujas bankā.
Juris Un kāda tad bija viņa versija?
Lidija Boriss, protams, _____, ka vainīgā ir sieviete, ka tieši viņa visu izplānoja.
Juris To var saprast. Boriss nav nekādās labās domās par sievietēm.
Lidija Pēc Borisa domām, sieviete bankā _____, varbūt pat fotografēja vīrieti pie kases.
Juris Vai to vīrieti, kuram kasieri sāka izmaksāt naudu?
Lidija Jā. Borisam _____, ka pēc tam sieviete un viņas cilvēki gribēja vīrietim sekot un atņemt naudu.
Juris Nu tāda bija Borisa versija, bet viņš _____.
Lidija Kā mēs jau zinām, vainīgais bija vīrietis... zinātnieks, seno valodu speciālists.

- 2.** Uzraksti teikumus ar iepriekšējā uzdevumā ierakstītajiem vārdiem!

- 3.** Izlasi Ilzes interviju ar Gaujas bankas darbinieci! Uzraksti, ko tu uzzināji!

Ilzes jautājumi	Gaujas bankas darbinieces atbildes
■ Kādus pakalpojumus sniedz jūsu banka?	■ Saviem klientiem mēs piedāvājam noguldīt naudu depozītā. Protams, par to jūs saņemsiet procentus.

- Pašlaik cilvēki ļoti plaši sāk izmantot norēķinu kartes.
  - Vai jūs nepaskaidrotu tuvāk?
-
- Ja es pareizi saprotu, ar šo norēķinu karti var iepirkties?
  - Kā ar šo karti var izņemt naudu bankas automātā?
  - Paldies! Sakiet, lūdzu, vai jūsu banka izsniedz arī kredītus?
  - Kādi ir aizdevuma procenti?
  - Tas tiešām nav daudz.
- Pateicos par informāciju!
- Jā, tas ir ļoti nepieciešams un (es gribētu teikt) mūsdienīgs pakalpojums. Arī izdevīgs.
  - Norēķinu karte garantē jūsu naudas drošību, nodrošina jums procentus, palīdz ērti saņemt algu. Ar norēķinu karti jūs varat saņemt skaidru naudu arī bankas automātos.
  - Jā, turklāt katru mēnesi jūs saņemt bankas atskaiti par naudas izmantošanu un tās atlikumu.
  - Izvēlieties tuvāko bankas automātu, ievietojiet tajā savu karti, ievadiet savu PIN kodu un sekojiet instrukcijām uz ekrāna.
  - Jā, Gaujas banka nodarbojas ar kreditēšanu. Runājot par to pašu norēķinu karti, jūs katru mēnesi varat saņemt kredītu pusalgas apmērā. Ja esat mūsu norēķinu kartes klients 3 mēnešus, tad varat saņemt kredītu 4 mēnešu algas apmērā.
  - Man liekas, ka ļoti pieņemamī — 9% gadā!
  - Gaidīsim jūs mūsu bankā!

Es uzzināju par

Es uzzināju, ka

---

4. Izdomā un uzraksti savus 4 jautājumus bankas darbinieci!

5. Izvēlies atbilstošu vārdu un ieraksti to!

1. Es esmu Gaujas bankas _____.	ķīlu
2. Pirms gada es paņēmu bankā _____.	nekustamais īpašums
3. Par _____ kalpoja mans _____.	ceļojuma čekus
4. Manuprāt, tas bija labs _____.	pakalpojumus
5. Man patīk izmantot bankas _____.	aizdevumu
6. Esmu iegādājies arī _____.	darijums
7. Man vairs nav jānorēķinās _____.	skaidrā naudā
8. Nesen iegādājos arī _____.	klients
	norēķinu karti

6. Šo pilsētu nosaukumi ir daudzskaitlī. Ieraksti tos teikumos atbilstošā formā!

Ainaži   Talsi   Līvāni
Limbaži   Balvi   Saulkrasti

- Es braucu no Tals*[iem]*uz Limbaž*[iem]*.
Autobuss kursē no Balvlidz Līvān.
No Ainaž lidz Saulkrast nav tālu.
- Ainažos ir muzejs — viena no pirmajām jūrskolām Baltijā.
Tals ir mototrase.
Līvān ir stikla fabrika "Līvānu stikls".
- Ainaž muzejs lepojas ar senajām jūrniecības lietām.
Mēs visi pazīstam Limbaž piena kombināta produkciju.
Saulkrast pludmale ir ļoti iecienīta.

7. Apskatи zīmējumu! Izdomā, kas ir runātāji, kur saruna notiek, par ko viņi runā!

Atbildes

1. daļa

- 1.** 2, 9, 8, 1, 5, 3, 7, 4, 6.
- 3.** Sev, sevi, sevis, savas, sevi, sev.
- 4.** Šuvēja, mazgāt, burtnica, pagaršojet.
- 8.** Samaksāju, nomaksājis, izmaksāja, samaksājis.
Ienāca, atnākuši, iznāca, nonāca, pārnāk, panāca.

2. daļa

- 4.** Kalniņš, liepiņa, kaķītis, puķīte, galdiņš, darbiņš, gailitis, māsiņa, upīte, istabiņa, skapītis, glāzīte, plauktiņš.
- 5.** Virs, nabagam, naudas, sievai, zeķu, vīrs, vietu, naudu, dienu, nakti, vietai, naudu, cilvēku, sievas, bērni, vīrs, nauda, sievas, vīrs, asaras.

3. daļa

- 5.** Klients, aizdevumu, kīlu, nekustamais iapšums, darijums, pakalpojums, norēķinu karti, skaidrā naudā, ceļojuma čekus.
- 6.** Balviem, Livāniem.
Ainažiem, Saulkrastiem.
Talsos, Līvānos.
Limbažu, Saulkrastu.

6. NOTIKUMS

Smaržas mīlotajai meitenei jeb mīlestības apliecinājums

1. daļa

1. ☺☺☺ Klausies vai izlasi 1. daļu (līdz "Lūdzu, lūdzu! Nāciet vien iekšā!"). Veikals "Nomale" ir liels tirdzniecības centrs. Uzraksti, kādas šajā veikalā varetu būt nodalas, ko tajās var nopirkt! Pārrunā ar grupas biedriem!

Nodaļa	Tajā var nopirkt
Pārtikas nodaļa	Maizi, pienu...

2. Ilzes un Jāņa telefonsarunā ir zināmas tikai Ilzes replikas. Uzraksti, ko, tavuprāt, teica Jānis!

Jānis _____ Ilze. Ilze Irbīte klausās.

Jānis _____ Ilze. Jāni! Tu! Tikko par tevi runājām.

Jānis _____ Ilze. Slepavība?

Jānis _____ Ilze. Kur? Veikalā?

Jānis _____ Ilze. Noslepavota pārdevēja??!

Jānis _____ Ilze. Viņiem taču ir sava apsardze.

3. Izlasi reklāmas! Aizpildi tabulu!

(1)

Tikai līdz 10. aprīlim

Latvijā
ražotu mēbeļu
izpārdošana:

rakstāmgaldi,
darbagaldi,
gultas,
krēsli,
sekcijas.

Cenas pazeminātas
par 30—35%

(2)

Svaigi
burkāni,
bietes,
kartupeļi,
sīpoli un
skābēti
kāposti

VEIKALOS:
“EMSI”,
“LEITE”,
“TRAPECE.”

ATLAIDE 10%

Informācija pa
tālr. 7356105

(3)

Autosignalizācija ar
radiokontroli

Tikai 5 Ls (agrāk 100 Ls).

Vairumā vēl lētāk.

Meža ielā 2-39/40
Rīga, LV-1583.

(4)

Lielā izpārdošana veselu mēnesi
no 21.IV līdz 22.V

APGĒRBI, APAVI, SADZĪVES
PRECES,
SADZĪVES KĪMIJA

ATLAIDE līdz 50%.

Adrese: Mežgaļos, Elstes ielā 5/4,
tālr./fakss 17314560.

(5)

Jaunas un lietotas slēpes,
sniegadēļi.

VEIKALS BURU SPORTS

I
Z
P
Ā
R
D
O
Š
A
N
A

Rīga, Gaujas ielā 7.
Tālr./fakss 7567314.

Nr.	1.	2.	3.	4.	5.
Saturs					
Preču nosaukumi					
Atlaižu liebums					
Atlaižu laiks					
Adrese					
Talrunis					

4. *Veido teikumus! Izmanto dotos vārdus!*

pirms darba — pēc darba, pirms filmas — pēc filmas, pirms notikuma — pēc notikuma, pirms ēšanas — pēc ēšanas, pirms braukšanas — pēc braukšanas, pirms lasišanas — pēc lasišanas

---

---

5. *Savieno saderīgos vārdus! Ar pieciem vārdu savienojumiem uzraksti teikumus!*

pastāstīt	pasaku
pārstāstīt	ar kaimiņu
sarunāt	notikumus
pierunāt	tikšanos
pārrunāt	sapulcē
sarunāties	draugam
pateikties	atbraukt
izteikties	no ceļojuma
atteikties	taisnību
pateikt	grāmatu

---

2. daļa

- 1.** Izlasi vai noklausies 2. daļu (līdz "Stāstiet visu — bez melošanas!")!
■ Uzraksti 3 — 4 teikumos, kas notiek radiostudijā!

- Izlasi vai noklausies 2. daļu (no "Stāstiet visu — bez melošanas!" līdz "Atvainojiet! Vai es varu satikt...?")! Uzraksti 5 — 6 teikumos, par ko stāstīja pārdevēja!

- Izlasi vai noklausies 2. daļu (no "Atvainojiet! Vai es varu satikt Andu Krūmiņu?" līdz "Es esmu noguris, un man gribas uz mājām")!
Uzraksti pārdevējas atzišanos 5 — 6 teikumos!

- 2.** ■ ☺☺☺ Noklausies 2. daļu! Pastāsti, kā tu vērtē pārdevējas Andas un viņas ligavaiņa rīcību! Pārrunā to ar saviem grupas biedriem! Izmanto dotos vārdus un vārdu savienojumus!

Man liekas, ka
Tas ir
Es domāju, ka
Šī rīcība ir
Manuprāt,
Pēc manām domām,

■ Iegaumē!

R	slikta	R	slikti
Ī	pārsteidzīga	Ī	pārsteidzīgi
C	nepārdomāta	K	nepārdomāti
Ī	negaidīta	O	negaidīti
B	vieglprātīga	J	vieglprātīgi
A	asprātīga	A	asprātīgi
	nelikumīga	S	nelikumīgi

3. Noklausies vai izlasī fragmentu (no "Labi, labi, šodien, pusastoņos braucu uz darbu" līdz "Vai nopietni?")! Izvēlies pareizās atbildes!

Pārdevēja brauc uz darbu

- astoņos.
- sešos trīsdesmit.
- pusastoņos.

Pārdevēja nokļūst līdz darbam

- kājām.
- ar autobusu.
- ar diviem transporta līdzekļiem.

Darbā pārdevēja bija

- desmit minūtes pirms deviņiem.
- deviņos.
- pirms deviņiem.

Cilvēku bija

- nedaudz.
- daudz.
- ļoti daudz.

Nodajā ienāca

- 2 vīrieši.
- virietis un sieviete.
- virietis.

Virietis bija

- ļoti skaists.
- līdzīgs kinoaktierim.
- nepatīkams.

Virietis

- izvilka pistoli.
- draudēja.
- izvilka pistoli un palūdza smaržas.

4. Klausies fragmentu (no "Juri, Lidij, ko jūs?" līdz "Un būsim kopā ar Jums!")!
Ievieto trūkstošos vārdus!

- Mežagailis Juri, Lidij, ko jūs? Kur _____?
- Juris Mēs _____ sarunu ar radioklausitājiem. Uz redzēšanos, Jāni! Atā, Ilze!
- Lidija _____ rīt!
- Mežagailis un Ilze aiziet.*
- Juris Es esmu noguris, un man gribas iet uz mājām.
- Lidija Pirms raidijuma likās, ka būs loti jautri.
- Juris Pēc visa notikušā nemaz negribas smieties.
- Lidija Jā, nelāga diena. To, ko vajadzēja darīt vispirms, darījām pēc tam.
- Juris Un otrādi.
- Lidija Jā, tieši tā arī rikojās mūsu notikuma vaininiece — pārdevēja parfimērijas nodaļā.
- Juris Vispirms pateica, izdarīja un tikai pēc tam sāka domāt.
- Lidija Pēc šī notikuma, droši vien, viņa nekad tīk nepārdomāti _____.
- Juris Bet būtu labi, ja Anda, tā laikam viņu sauca, būtu domājusi pirms notikuma.
- Lidija Tad šāsdienas satraukumu un pārdzivojumu nebūtu.
- Juris Varbūt _____ arī mēs šāsdienas raidijumu.
- Lidija Mēs abi _____, jo mums vēl jāpārrunā daudzas lietas.
- Juris it kā nedzird, ko saka Lidija.*
- Juris Viņa droši vien jau ir pie sava drauga.
- Lidija Kas — viņa?
- Juris Pārdevēja.
- Lidija Ak, mūsu varone! Protams, ka viņa ir pie sava ligavaiņa. Bet viņš, šis puisis, ir asprātis.
- Juris Diezgan nežēlīgs.
- Lidija Varbūt. Bet gan jau viņi _____ viens otru.
- Juris Lidij, _____ mājās!
- Lidija Piekritu. Es arī nespēju pēc šī notikuma turpināt raidijumu.
- Juris Visu labu, radioklausitāji!
- Lidija Rit atkal _____ formā.
- Juris Un _____ kopā ar jums!

5. Sagrupē iepriekšējā uzdevumā ievietotos vārdus!

Mēs

Jūs

Viņš (-a, -i, -as)

---

6. Ieraksti vārdus **braukt, beigt** atbilstošā formā!

Mēs ļoti ceram, ka drīz _____ ekskursijā.

Es rit darbu _____ piecos un _____ mājās.

Ceram, ka Ina drīz _____ dusmoties.

Kad tu _____ melot!

Nākamajā vasarā Liene un Jūlija _____ uz Dāniju.

Vai jūs nākamreiz _____ kopā ar mums?

7. Uzraksti citiem vārdiem!

Stāstīt visu pēc kārtas.

Zaudēt valodu.

Ķerties vērsim pie ragiem.

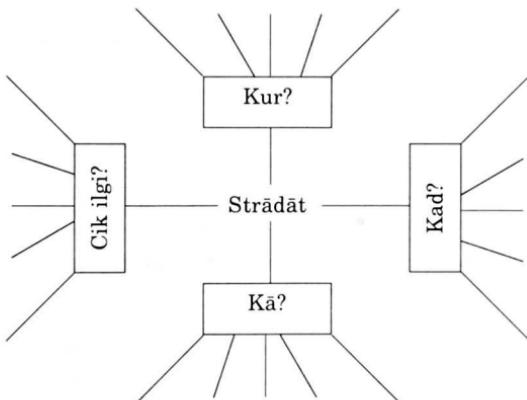
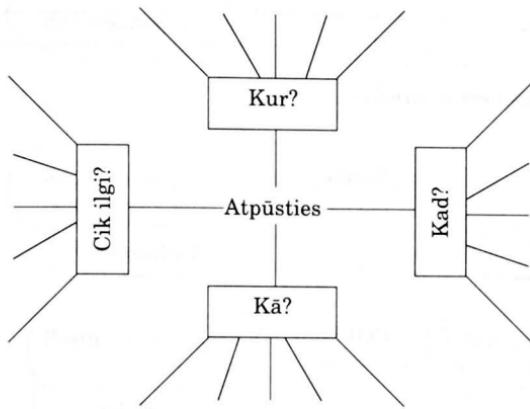
Ir dzīvs un vesels.

Runāt par lietu.

Viss iet greizi.

3. daļa

1. Veido domu kartes!

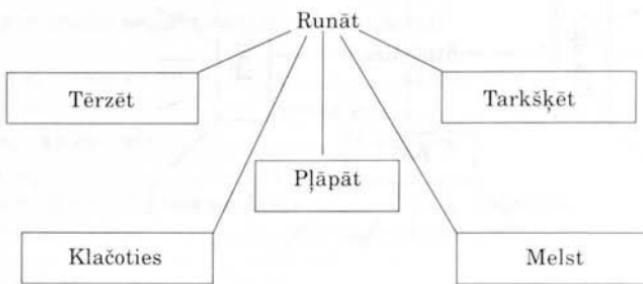
2. Kuriem no šiem apgalvojumiem tu piekrīti,
kuriem — ne? Paskaidro, kāpēc!

Darbs māca darītāju.
Kāda alga, tāds darbs.
Kāds darbs, tāda alga.
Kam darbs, tam maize.
Labam darbam labi augli.

3. Lasi 3. daļu (līdz "Cienījamie radioklausītāji! Vai jūs vēl esat kopā ar mums?")!
Izraksti darbības vārdus nākotnes formā!

Izraksti darbības vārdus nākotnes formā!

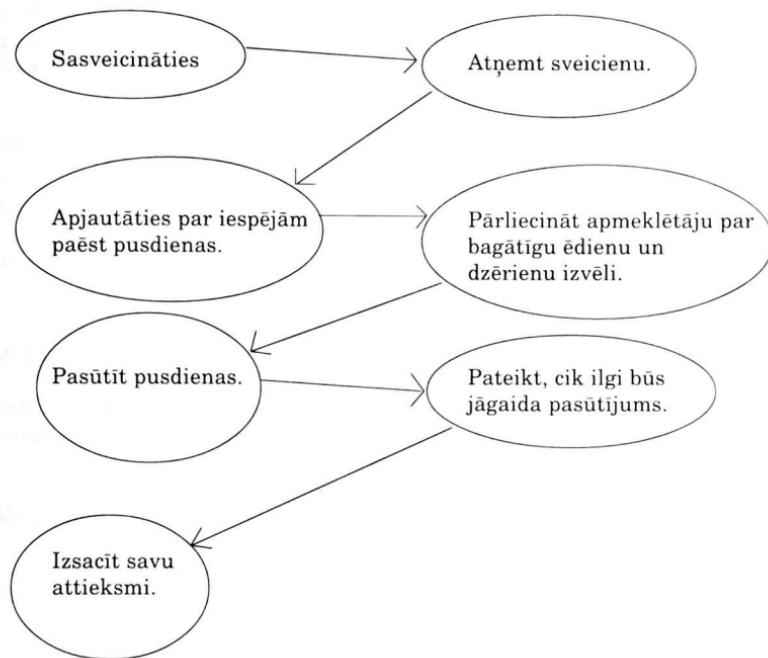
4. Veido ar dotajiem vārdiem teikumus!

5. ☺☺ Veido dialogu pēc dotajiem norādījumiem!

Apmeklētājs

Oficiants

6. Veido vārdu savienojumus pēc dotā parauga!

Glāze piena (piens), **šampanieša** (šampanietis), **alus** (alus), **sulas** (sula),
limonādes (limonāde).

Gabaliņš	_____	(sviests)	Kilograms	_____	(banāni)
	_____	(siers)		_____	(āboli)
	_____	(lasisis)		_____	(mandarīni)
	_____	(ledus)		_____	(apelsīni)
	_____	(gaļa)		_____	(vinogas)
	_____	(karbonāde)			
	_____	(kotlete)			

Atbildes

1. daļa

3.

1.	2.	3.	4.	5.
Rakstāmgaldi, darbagaldi, gultas, krēslī, sekcijas	Burkāni, bietes, kartu- peļi, sipoli, skābēti kāposti	Auto- signalizācija	Apģērbi, apavi, sadzives ķimija. Sadzives preces	Slēpes un sniegadēļi
30—35%	10%	—	līdz 50%	—
līdz 10.IV	—	—	21.IV—22.V	—
Ērgļu ielā 358, Rīgā, LV-1237	—	Meža ielā 2-39/40 Rīgā, LV-1583	Mežgaļos Elstes ielā 5/4	Rīga, Gaujas ielā 7
7302567	7356105	—	17314560	7567314

- 5.** Pastāstīt pasaku, pārstāstīt grāmatu, sarunāt tikšanos, pierunāt atbraukt, pārrunāt notikumus, sarunāties ar kaimiņu, pateikties draugam, izteikties sapulcē, atteikties no ceļojuma, pateikt taisnību.

2. daļa

5.

Mēs	Jūs	Vinš, (-a, -i, -as)
turpināsim	dosieties	nerikosies
tiksimies		sapratis
beigsim		
paliksim		
dosimies		
būsim		

- 6.** Brauksim, beigšu, braukšu, beigs, beigli, brauks, brauksi.

3. daļa

- 3.** Nebūs, nebūs, strādāsim, atpūtisimies, pajautāšu, darisim, dzersim, apēdisim, paplāpāsim, parunāsim, tarkšķesim, paplāpāsim, patērzēsim, parunāsim, nerunāsim, ņemsim, satiksimies.

6.

Gabaliņš	sviesta	Kilograms	banānu
	siera		ābolu
	laša		madarīnu
	ledus		apelsīnu
	gaļas		vinogu
	karbonādes		
	kotletes		

7. NOTIKUMS

Priekšnieku nedienas

1. daļa

- 1.** Klausies vai izlasi 1. daļu (līdz "Nu, lūk, Kalēj, jūs te visu noliedzat.").! Ieraksti trūkstošajā vietā dzirdētos vārdus!

Telefona skaļrunī skan pārveidota balss:

"Vai policijas pārvalde?"

- Mežagailis Jā! Detektivs Mežagailis klausās!
Balss Jums tūlit _____ aizturētais Kalējs! ... Andrejs Kalējs.
Mežagailis Kas zva...
Balss _____ Kalēju! Citādi jūsu priekšnieka auto uziez gaisā.
Mežagailis Mums _____ mums vajag vienoties....
Balss Es kontrolēju tālvadības spridzekli. Tātad _____,
Mežagaila kungs, _____! Es drīz piezvanišu...
Mežagailis Nolādēts!... Kur pašreiz ir mūsu priekšnieks? Kur atrodas viņa
mašīna?
Ilze Tūliņ, Jāni, uzzināsim!
Juris Godājamie radioklausītāji, jūs jau dzirdat, kā mums te iet...
Lidija Jā, viss notiek... Mums pat nebija laika ar jums, dārgie radio-
klausītāji, sasveicināties.
Mežagailis Veln ar ārā! Neviens nezina, kur ir priekšnieks!
Ilze Rācīja neatbild vai vispār nedarbojas.
Mežagailis Mobilais laikam atslēgts... Tā, priekšnieks nav atrodams!
Juris Ko tagad darīsit?
Mežagailis _____ Ilze, atvediet Kalēju!
Lidija Kas ir šis Kalējs?
Mežagailis Viņš _____ apcietinājumā. Notiek iepriekšējā izmek-
lēšana.
Juris Kāpēc viņu _____?
Mežagailis Varbūt _____?... Tika aplaupīta degvielas uzpildes
stacija.
Lidija Jā, es lasiju. Taču man liekas, nozagtā nauda vēl nav atrasta?
Juris Nav arī informācijas, ka noziedznieki aizturēti... Varbūt policija
_____ par to?
Mežagailis Nu, nav jau vēl nekas atklāts... Ir tikai aizdomas.
Juris Tātad Kalējs _____ uz aizdomu pamata.
Mežagailis Tā ir, viņš ir aizdomās turētais.

- 2.** Izlasi 1. daļu (no "Nu, lūk, Kalej, jūs te visu noliedzat." līdz "Ai, grūta diena!"). Uzraksti teikumus citiem vārdiem!

Kalējs   **Nepiesieniet** nu man visas savas neatklātās lietas!

Mežagailis   **Kalej, nepalaidiet muti!**

Kalējs   **Man ir alibi.**

Kalējs   **Iespundē** cilvēku cietumā tikai uz aizdomu pamata.

Kalējs   **Dievs ir mans liecinieks** — es to nezinu.

- 3.** Atzīmē, kāds kurš ir! Ja nepieciešams, noklausies 1. daļu vēlreiz! Pamato savu izvēli!

Mežagailis ir
dusmīgs.
aizkaitināts.
jauntrs.
skumjš.

Ilze ir
mieriga.
saniknota.
nervoza.
iejūtīga.

Juris ir
aizvainots.
domigs.
viendzīgs.
nikns.

Lidija ir
nepārliecināta.
domīga.
ieinteresēta.
laipna.

- 4.** Uzraksti, kāds tu esi,

kad aizgulies un nokavē darbu, _____

kad pazaudē naudu, _____

kad uz tevi kliedz, _____

kad tevi slavē, _____

kad tev saka paldies, _____

kad tu nevari darit, ko gribi! _____

- 5.** Vai tu piekriti šiem apgalvojumiem? Paskaidro — kāpēc?

Ja ir slikts garastāvoklis, tas nav jāizrāda citiem.

Nevajag slēpt savas emocijas,

Smaids palīdz visās dzīves situācijās.

6. Atbildi uz jautājumiem!

Ko tu dari katu dienu?
Es ceļos

Kas man jādara katu dienu?
Man jāceļas

---

7. ☺☺ Pajautā savam grupas biedram vai paziņam un pieraksti viņa atbildes!

Vai tev no rītiem agri jāceļas? Jā, viņam jāceļas pusseptiņos.

Vai tev jāstrādā katu dienu? _____

Kas tev jādara darbā? _____

Kas tev jādara mājās? _____

Kāpēc tev jāmācās latviešu valoda? _____

8. Veido teikumus ar dotajiem vārdu savienojumiem!

- Izmeklēt lietu.
Izmeklēt slimnieku

  - Uziet pa kāpnēm.
Uziet gaisā.

  - Piesiet suni.
Piesiet lietu.
-
-
-
-
-

2. daļa

1. Noklausies vai izlasi 2. daļu! Papildini teikumus!

Izmeklētāji noskaidro, ka Andrejs Kalējs nav _____.

Izrādās, ka uz policijas iecirkni _____ Zaļkalns.

Viņš gribēja palīdzēt savai _____.

Inese _____ Andreju.

Zaļkalna kungs nolēma _____ policijas priekšniekam.

Policijas priekšniekam ir _____.

2. ☺☺ Izlasi 2. daļu! Uzraksti jautājumus par tekstu! Uzdod tos grupas biedram un atbildi uz viņa jautājumiem!

---

3. Izlabo "Rīgas detektīva" galveno varoņu vizītkartes!

1.

Rīgas Radio
JĀNIS MEŽAGAILIS
žurnālists

Rīgas Radio
Liepājas laukumā 2
Tel. 294627

2.

LIDIJA LAPIŅA
radiožurnālists

Tel. 294627
Fax. 294627

3.

JURIS ZIEMELIS
izmeklētājs

Rīgas Radio
Liepājas laukumā 2
Tel. 294627

4.

ILZE IRBĪTE
prokurore

Policijas pārvalde
Eiropas bulvāri 25
Tālr./fakss 567895

4. Uzraksti šo cilvēku vizītkartes!

- Annas Skujas darbavieta ir Mēness banka. Viņa strādā par pakalpojumu daļas vadītāju. Banka atrodas Akas ielā 5. Tālruņa un faksa numurs ir 1723478.

- Rihardam Zvejam pieder advokātu kantoris. Viņš arī pats ir zvērināts advokāts. Darbavieta ir netālu no mājas — Zilupes ielā 6. Tālruņa un faksa numurs ir 1747829.

- Nelliju Klinti var sastapt "Oriflame" izplatīšanas centrā. Viņa ir šīs firmas kosmētikas izplatītāja Latvijā. Viņas mobilā tālruņa numurs ir 1983493.

5. Uzraksti citiem vārdiem!

Acis taisās ciet.

Aizver muti ciet!

Pasts jau ir ciet.

Visi logi ir ciet.

Noziedznieku saņēma ciet.

---

6. Veido jaunus vārdus! Uzraksti teikumus ar šiem vārdiem!

zvanīt	—	zvanī-šana
draudēt	—	draudē-šana
izmeklēt	—	
lasīt	—	
zimēt	—	
rakstīt	—	
domāt	—	
mācīt	—	
izlikties	—	izlik-šanās
tikties	—	
izrunāties	—	
mācities	—	

3. dala

1. Noklausies 3. daļu! Uzraksti, ko tu uzzināji par Mežagaili!

and $\mu_0 = 1.26 \times 10^{-6} \text{ NAm}^{-1}$. The magnetic field is given by

2. Turpini teikumus!

Radioklausītāji varēja uzzināt, kas _____

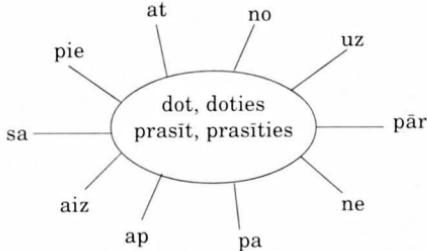
Andreju Kalēju atbrīvoja, jo _____

Sieviete domāja, ka _____

Mežagailis izstāstīja, kāpēc _____

Lidija gribēja zināt, ko _____

3. Veido jaunus vārdus un uzraksti vārdu savienojumus ar tiem!

4. Ievieto vārdu **dot** un **prasīt** atbilstošās formas no iepriekšējā uzdevuma!

rokas		paskaidrojumu
ienaidniekam		uzdoto
adresi un telefonu		no darba
naudu		teikto
preci		vaļaspriekam
parādu		ceļu
grāmatas bibliotēkā		ēst
draugu		

5. Ieraksti trūkstošo vārda daļu!

Kādu dienu pie manis atskrēja draugs un ____ prasīja, lai es viņu uzklausu. Tas bija kārtējais stāsts par grandiozajiem plāniem, kuri noteikti ____ došoties. Draugs lūdza, lai ____ dodu viņam naudu. Viņš solija naudu ____ dot, līdzko es to ____ prasīšot.

Es, protams, kā vienmēr viņam noticeju, tikai vēlreiz ____ prasīju, vai viņš ir pārliecināts par panākumiem.

Turpmākajos mēnešos ____ devos darbam. ____ devās daudz ieceres, un es aizmirsu ____ prasīt draugam parādu.

Bet viņš pats ieradās pie manis.

Izrādās, ____ došanu bija vairāk nekā peļņas. Nācās ____ dot telpas un iekārtas. Sapratu, ka ____ dot parādu viņš nespēs.

6. Uzraksti citiem vārdiem!

Nemaisies pa kājām!

Nebāz degunu citu darišanās!

Velna milti!

7. Uzraksti stāstijumu (8—9 teikumi), par virsrakstu izmantojot kādu no iepriekšējā uzdevuma teikumiem!

8. Iedomājies, ka tu esi žurnālists! Izlasi situācijas aprakstu un sameklē cilvēku, kuru tu intervēsi!

1.	Raidījuma "Labunakti!" žurnālists vēlas intervēt kādu šī raidijuma klausītāju.	1.	Naktskluba bārmenis stāsta par nakts piedzīvojumiem.
2.	Pārraide "Skats virtuvē". Beidzies konkurss "Pavārmāksla". Žurnālists intervē konkursa uzvarētāju Alisi Lauvu.	2.	Indulis Zars piezvanīja uz raidījumu "Kas tik nenotiek!" un teica, ka piedzīvojis kādu dīvainu notikumu.
3.	Žurnāla "Būsim stipri!" žurnālists vēlas intervēt cilvēku pāri pusmūžam, kurš joprojām nodarbojas ar sportu.	3.	Cilvēks, kurš naktīs negūļ, bet vai nu klausās radio, vai skatās televizoru.
4.	Laikraksta "Nakts vēstis" žurnāliste raksta par nakts dzīvi Rīgā un intervē kāda naktskluba bārmeni.	4.	Anita nejauši pie skolas satiek žurnālistu, kurš uzaicina viņu uz interviju.
5.	Radioraidijuma "Pasmiesimies!" žurnāliste viesojas pie kāda cilvēka mājās, lai runātu par humoru mūsu dzīvē.	5.	Alise Lauva ir vientuļa sieviete, kurai ļoti patik gatavot. Viņa ir konkursa "Pavārmāksla" uzvarētāja.
6.	TV raidijuma "Pilnīgi atklāti" žurnālists intervē kādu vidusskolnieku (-ci).	6.	Ivetai patik humors, un viņa sūta anekdotes raidijumam "Pasmiesimies!".
7.	TV raidijuma "Kas tik nenotiek!" žurnālists intervē kāda divaina notikuma aculiecinieku.	7.	Renāram B. ir 70 gadu. Vēl joprojām viņš katru rītu skrien un vingro.

9. ☺☺ Sadaliet iepriekšējā uzdevuma lomas, veidojiet interviju atbilstoši tām!
Izmantojiet arī kāda cita pāra uzrakstīto interviju!

Jautājumi

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

5. _____

_____

6. _____

_____

7. _____

_____

8. _____

_____

Atbildes

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

5. _____

_____

6. _____

_____

7. _____

_____

8. _____

_____

Atbildes

1. daļa

4. Steidzīgs, bēdīgs, aizvainots, kautrīgs, priečīgs, dusmīgs. (*Iespējami varianti.*)

2. daļa

1. Nav vainīgs.
Zvanīja Edvīns.
Māsai.
Mil.
Piedraudēt.
Miljākā.

3.

1.

Policijas pārvalde
JĀNIS MEŽAGAILIS
Izmeklētājs

Eiropas bulvāri 21
Tālr./fakss 567895

2.

Rīgas Radio
LIDIJA LAPINA
radiožurnāliste

Rīgas Radio
Liepājas laukumā 2
Tel. 294627

3.

Rīgas Radio
JURIS ZIEMELIS
radiožurnālists

Liepājas laukumā 2
Tel. 294627

4.

Policijas pārvalde
ILZE IRBĪTE
izmeklētāja

Eiropas bulvāri 21
Tālr./fakss 567895

4.

Mēness banka
ANNA SKUJA
Pakalpojumu daļas vadītāja

Akas ielā 5
Tālr./fakss 1723478

Advokātu kantoris
RIHARDS ZVEJA
zvērināts advokāts

Zilupes ielā 6
Tālr./fakss 1747829

“Oriflame” izplatīšanas centrs

NELLIJA KLINTE
izplatītāja

Mob. tālr. 1983493

- 6.** Izmeklešana, lasīšana, zīmēšana, rakstišana, domāšana, mācišana, tikšanās, izrunāšanās, mācišanās.

3. daļa

- 4.** Iedot rokās, padoties ienaidniekam, paprasīt adresi un telefonu, aizdot naudu, pārdot preci, atprasīt parādu, atdot grāmatas bibliotēkā, nodot draugu, pieprasīt paskaidrojumu, atprasīt uzdoto, atprasīties no darba, pārprasīt teikto, nodoties veļaspriekam, padot ceļu, nedot ēst. (*Iespējamī varianti.*)
- 5.** Pieprasīja, izdošoties, aizdodu, atdot, pieprasīšot, uzprasīju, nodevos, izdevās, pieprasīt, izdošanu, pārdot, atdot.
- 8.** 1. — 3.
2. — 5.
3. — 7.
4. — 1.
5. — 6.
6. — 4.
7. — 2.

8. NOTIKUMS

Sprāgstošā vēstule jeb kā sadalīt mīloto vīrieti

1. daļa

- 1.** Izlasi 1. daļu (līdz "Cienījamie radioklausītāji, tas droši vien būs...!) un atbildi uz jautājumiem!

Kas atrodas radiostudijā?

Ko viņi meklē?

Kur atrodas abi raidijuma vadītāji?

Kas noticis pastā?

Kas ir vainīgs?

- 2.** Noklausies vai izlasi 1. daļu (līdz "Kas notiek? Kāpēc nevienu nelaiž ārā?")! Pieraksti, kurš saka šos teikumus!

Studijā nav ne Lidijas, ne Jura.

Kur ir Lidija un Juris?

Es arī to gribētu zināt.

Atnācu uz studiju.

Es jau sasveicinājos ar radioklausītājiem.

Par to nav runas.

Ir jābrauc uz turieni, uz pastu.

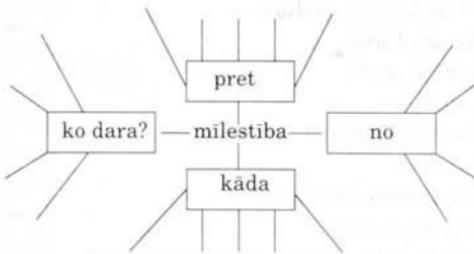
Saki, lai viņi brauc šurp!

Juri, Mežagailis saka, lai jūs braucot uz studiju!

- 3.** ☺☺ Noklausies 1. daļu (no "Kas notiek? Kāpēc nevienu nelaiž ārā?" līdz 2. daļai.)! Sakārto epizodes atbilstošā secibā! Ar (*) atzīmētos notikumus pastāstīt sīkāk!

☐	Lidija un Juris par to apvainojas.		☐	Mežagailis uzzina, ka vēstule joprojām ir pastā.
☐	Notiek saruna starp izmeklētājiem un policistu.	*	☐	Viņa sūtīja sprāgstoso vēstuli.
☐	Izmeklētāji satiekas ar aizturētajiem.	*	☐	Ilzei un Mežagailim ir atšķirīgas versijas par notiekošo.
☐	Viņu vidū ir Lidija un Juris. Arī viņus nopratina.	*	☐	Mežagailis un Ilze ierodas pastā.
☐	Pastā ierodas kāda sieviete pēc savas vēstules.		☐	Izmeklētājs sarunājas ar liecinieci.

- 4.** ☺☺☺ Veido domu karti! Salidzini savu domu karti ar grupas biedru uzrakstito! Pieraksti arī viņu izdomātos vārdus!

- 5.** Pasaki dotos teikumus citiem vārdiem! Izvēlies vienu un izsaki savas domas par to!

Milestiba ir akla.
Ar varu miļš nebūsi.

Virietim milestiba iet caur vēderu.
Sieviete mil ar ausim.

6. Pabeidz teikumus!

Es eju uz pastu, lai
nosūtītu vēstuli brālim,
saņemtu pensiju,
nopirktu aploksnes un markas,
pasūtītu _____.

Es dodos uz aptiekū, lai

_____.

_____.

_____.

Es aizgāju uz policiju, lai

_____.

_____.

_____.

Es devos uz bibliotēku, lai

_____.

_____.

_____.

Es došos uz slimnīcu, lai

_____.

_____.

_____.

7. Veido jaunus vārdus!

Klausī - t — klausī - tājs, klausī - tāja

Izmeklē - t — izmeklē - tājs, izmeklē - tāja

Vadi - t —

Spēlē - t —

Zvanī - t —

Skolo - t —

Skatī - t —

Rakstī - t —

Dziedā - t —

8. Papildini teikumus ar iepriekšējā uzdevuma vārdiem!

Anna strādā policijā, viņa ir _____.

Juris māca bērnus, viņš ir _____.

Stadionā ir deviņi _____.

Līga ir veikala _____.

2. daļa

1. Izlasi 2. daļu (lidz "Lūdzu, ejiet prom! Abas.")! Ieraksti pareizās atbildes!

Juris un Lidija atrodas radiostudijā.
Mežagailis noratina Baibu Viksnu.
Baiba Viksna atzīstas noziegumā.
Pastā ierodas vēl viena sieviete — Vija.
Vēstule pieder Viji.
Abas sievietes mil vienu virieti — Modri.
Modris mil Baibu.
Baiba zvanīja uz pastu.
Vija arī zvanīja uz pastu.

Jā	Nē	Nav minēts

2. Klausies 2. daļu (no "Jāni, Ilze! Juris zvana jums." Līdz 3. daļai)! Ieraksti trūkstošos vārdus!

- Lidija Jāni, Ilze! Juris zvana _____. Gribējām uzzināt, kā _____ beidzās.
- Juris Kur ir vainigais? Vai notvērāt _____?
- Ilze Es jau sākumā teicu — jāmeklē divas sievietes.
- Mežagailis Es arī teicu — meklējiet sievieti!
- Lidija _____ esat vislabākie izmeklētāji...
- Juris ... pasaulē.
- Mežagailis Nepārpilē, lūdzu! Juri, Lidij! Neņemiet ļaunā! Pastā es mazliet pāršāvu pār stripu — rikojos pārāk stingri.
- Juris _____ kārtībā. Tas bija tavs darbs, un mums nevaja- dzēja _____ apvainoties.
- Ilze Priecājos, ka esat saliguši mieru. Jūs, Juri un Lidij, esat mūsu labākie palīgi.
- Lidija Varbūt tagad pastāstiet, kā beidzās _____ jezga, at- vainojiet, — šis notikums pastā?
- Ilze Divas draudzenes...
- Mežagailis Draudzenes! Vai tu, Ilze, neatceries, _____ vārdiem viņas _____ apveltīja?
- Lidija Kādiem?
- Mežagailis Nekrietnele, dumjā zoss...
- Ilze Nē, zostīja.
- Mežagalisa Kāda starpība! Nolamāja _____ pamatiņi. Un tu, Ilze, saki, ka viņas ir draudzenes.
- Ilze Labi! Bijušas draudzenes. Abām patik viens virietis. Viena sūtīja viņam vēstuli, pēc tam pārdomāja un gribēja dabūt vēstu- li atpakaļ. Tāpēc arī izdomāja _____ pekstiņus, tā teica otra sieviete.

Mežagailis	Un šī otra sieviete gribēja, lai vēstule tomēr noklūst lidz Modrim, tā sauc viņu kopējo sapņu virieti, un tāpēc piezvanīja policijai.
Lidija	Un kur galu galā ir _____ vēstule? <i>Visi sāk smieties.</i>
Mežagailis	Es nezinu.
Ilze	Strīda karstumā _____ aizmirsa par vēstuli.
Lidija	Ceru tikai, ka otreiz pastā neatskanēs draudu zvans.
Juris	Un ari policijai _____ nezvanis.
Mežagailis	Jā, notikumu vairs, vismaz šodien, nebūs. Tāpēc uz redzēšanos!
Ilze	Visu labu!

3. Uzraksti teikumus ar iepriekšējā tekstā ierakstītajiem vārdiem!

1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31
32	32	32	32
33	33	33	33
34	34	34	34
35	35	35	35
36	36	36	36
37	37	37	37
38	38	38	38
39	39	39	39
40	40	40	40
41	41	41	41
42	42	42	42
43	43	43	43
44	44	44	44
45	45	45	45
46	46	46	46
47	47	47	47
48	48	48	48
49	49	49	49
50	50	50	50
51	51	51	51
52	52	52	52
53	53	53	53
54	54	54	54
55	55	55	55
56	56	56	56
57	57	57	57
58	58	58	58
59	59	59	59
60	60	60	60
61	61	61	61
62	62	62	62
63	63	63	63
64	64	64	64
65	65	65	65
66	66	66	66
67	67	67	67
68	68	68	68
69	69	69	69
70	70	70	70
71	71	71	71
72	72	72	72
73	73	73	73
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
81	81	81	81
82	82	82	82
83	83	83	83
84	84	84	84
85	85	85	85
86	86	86	86
87	87	87	87
88	88	88	88
89	89	89	89
90	90	90	90
91	91	91	91
92	92	92	92
93	93	93	93
94	94	94	94
95	95	95	95
96	96	96	96
97	97	97	97
98	98	98	98
99	99	99	99
100	100	100	100

4. Sanumurē teikumus atbilstoši notikumam!

- Notikumā ir iejaukti žurnālisti — Lidija un Juris, kā arī divas sievietes. Tā atrodas kādā pilsētas pasta nodaļā. Šo sieviešu sarunā noslēpumainais notikums arī tiek atrisināts. Izmeklētāji Ize Irbite un Jānis Mežagailis saņem ziņu par sprāgstvošu vēstuli. Pie visa vainīga "milestība" pret vienu vīrieti.

5. Ievieto teikumos vārdus viena otru, abas, tā, šī, viņš!

Pastā ierodas divas sievietes. _____ gribēja sanemt vēstuli.

_____ atradās pastkastītē. Abas sievietes sāka _____
apsaukāt. _____ jezga beidzās ar izmeklētāja Mežagaiļa iejaukšanos.
vienkārši padzina no pasta.

6. Apraksti situāciju, par kuru var teikt:

pekstiņi

7. Veido jaunus vārdus!

sprāgst - u	—	sprāgst	-ošs	-oša
vad - u	—			
raud - u	—			
atspirdzin - u	—			
mirdz - u	—			
mīl - u	—			
peld - u	—			
zin - u	—			

8. Ievieto teikumos iepriekšējā uzdevumā izveidotos vārdus!

Pastā atradās _____ vēstule.

Mana draudzene kļuvusi par _____ darbinieci.

Parkā pie smilšu kastes stāvēja _____ bērns.

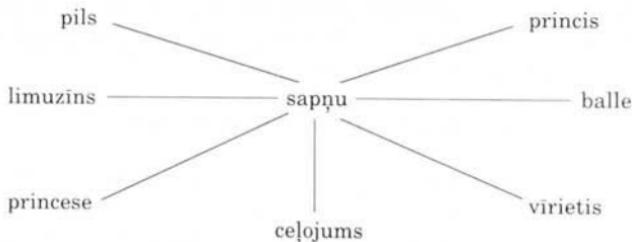
Vasarā vienmēr noder kāds _____ dzēriens.

Vakarā pēc darba mani sagaida _____ ģimene.

Jūrā es redzēju _____ cilvēku.

Mans kolēģis ir ļoti _____ savā specialitātē.

9. ☺☺ Pastāsti grupas biedram, par ko tu domā, kad dzirdi šos vārdu savienojumus!

10. ☺☺☺ Fantazē un uzraksti, kāds varētu būt tavs (-a)

sapnu vīrietis

sapnu sieviete

sapnu pils

sapnu celojums

Pastāsti par to grupā!

3. daļa

- 1.** Klausies vai izlasi 3. daļu (līdz "Esmu izmeklētājs...")! Labo kļūdainās vārdu formas!

Mežagailis Labrīt, radioklausītāji! Mēs ar (Ilzes) _____ ...
Ilze Jāni, es pati vēlos (runa) _____
Mežagailis Cienījamie radioklausītāji! Ilze (vēlos) _____ ...
Ilze Miļie radioklausītāji, es (vēlas) _____ pateikt, ka mēs esam policijas pārvaldē...
Mežagailis Un gaidām ciemos Lidiju un Juri.
Ilze Viņi būs pēc neilga laika.
Mežagailis Juris teica, ka (ieradis) _____ ap desmitiem. (Patlaik) _____ ir bez piecām minūtēm desmit. Tad drīz viņi būs klāt.
Ilze Bet līdz tam izklaidē mūsu viesus — (radioklausītāji) _____!
Mežagailis Nē, es neesmu nekāds ampelmanis! Jokot nemāku, uzjautrināt (nemācu) _____, nekā interesanta nemāku...
Ilze Ko tu visu laiku — nemāku, nemāku... Tu dari kā balodis pasakā — saki : "(Pratu), (proti) _____."

- 2.** Klausies vai izlasi 3. daļu (no "Esmu izmeklētājs" līdz "Es mēģinu atcerēties.")! Ieraksti trūkstošos vārdus!

Mežagailis Esmu izmeklētājs, nevis ...
Ilze Jā, to es zinu. Un tu _____ tieši tāpēc, ka esi izmeklētājs, radioklausītājiem pastāstīt kādu interesantu notikumu.
Mežagailis Protams, to es _____, bet šie detektīvi skan katrā mūsu pārraide. Radioklausītājiem tie varbūt _____.
Ilze Ko tu? Vai tu nepazisti cilvēkus? Jo vairāk piedzivojumu, jo labāk.
Mežagailis Ilze, man ir ļoti laba ideja, _____ man tā liekas.
Ilze Uzmanīgi klausos.
Mežagailis Mes _____ izstāstīt kādu notikumu par sevi. Kādu piedzivojumu, kādu atgadījumu no mūsu pašu dzives.
Ilze Kā Bokačo savā "Dekameronā".
Mežagailis Jā. Nu ne gluži _____, bet...
Ilze Stāstu nosaukums varētu būt "Detektīvs kopā ar mani", nē, var arī _____ — "Mans detektīvs". Ne viens, ne otrs labi neskan. Jāni, kādas ir tavas idejas?
Mežagailis Par ko?
Ilze Par mūsu stāstu nosaukumiem. Vai tu _____, ko es runāju? Kas ar tevi šodien _____?

3. ☺☺ Uzraksti, ko Ilze saka pēc Mežagaila vārdiem! Salīdzini uzrakstīto tekstu ar grupas biedra tekstu!

Tad noklausies 3. daļu (no "Es mēģinu atcerēties" līdz "Labrit! Mēs laikam mazliet nokavējām.") un salīdzini!

Mežagailis Es mēģinu atcerēties to "savu detektīvu". Ā, atcerējos gan. Tas bija tik sen. Es tikko iesāku strādāt.

Ilze

Mežagailis Dzelceļa pārvaldē.

Ilze

Mežagailis Es nestrādāju policijā, es biju biļešu kontrolieris.

Ilze

Mežagailis *Neverēdama novaldīties, sāk smieties.*

Jā, es strādāju par biļešu kontrolieri. Un kādu reizi, kad kontroleļu biletēs, tas notika vēlu vakarā, pasažieru bija maz, vagonā iekāpa jauna, skaista sieviete...

Ilze

Mežagailis Ilze, ja tu neapklusīsi, es vairs neko nestāstišu.

Ilze

Mežagailis Jā, viņai nebija biletēs.

Ilze

Mežagailis Teicu, lai kāpj ārā, jo bez biletēs braukt nedrīkst.

Ilze

Mežagailis Ilze!!!

Ilze

Mežagailis Es, protams, mēģināju viņu izvadīt no vagona.

Ilze

Mežagailis Nē, vai tev prāts? Pieturā, kad vilciens apstājās.

Ilze

Mežagailis Es klusēju.

Ilze

Mežagailis Īpaši daudz jau nav ko stāstīt. Atceros, ka pieliku roku viņai pie pleca, un tad vairs... neaceros.

Ilze

4. Noklausies 3. daļu (no "Labrit! Mēs mazliet nokavējām" līdz "Jāni, kāpēc tu neatbildī?"!)! Uzraksti, kā Mežgailis, pēc tavām domām, rikojās!

5. Noklausies 3. daļu (no "Ar kāzām")! Ieraksti trūkstošos vārdu savienojumus!

Mežagailis	Ar kāzām.
Visi korī	Ar kāzām?
Mežagalvis	Jā, Maiga ir mana sieva — jau desmit gadus.
Ilze	Tad viņa _____.
Mežagailis	Un nemaz nesūdzas.
Ilze	Ilze, pietiks! Radioklausitāji domās, ka jūs abi to vien darāt,
Lidija	kā _____.
Ilze un	Nē!
Mežagailis	Lidij, dzirdi, cik _____!
Juris	Baidos, ka ne uz ilgu laiku.
Lidija	Visi smejas.
Ilze	Lidij! Jurī! Tagad jūsu kārtā pastāstīt savu notikumu!
Mežagailis	Tu jau ari vēl neko _____.
Juris	Tas būtu ļoti interesanti, bet mums vairs nav laika.
Mežagailis	Labi! Cienījamie radioklausitāji, mēs no jums _____.
Ilze	Lidija, Juris un es savus piedzīvojumus _____.
Juris	Apsolām, ka _____ jums pilnas galvas.
Lidija	Naktis nevarēsiet gulēt.
Mežagailis	_____. Jūsu miegu naktis sargās...
Ilze	Izmeklētājs Mežagailis.

6. Savieno teikuma daļas!

1.	Ja es varētu atcerēties kādu notikumu,	daudz jālasa, jārunā un jāklausās.	1.
2.	Ja es zinātu, kā rikoties,	es sameklētu Ainas telefona numuru.	2.
3.	Ja tu man uzticētos,	tad es to pastāstītu.	3.
4.	Ja tu man piezvanītu,	es tevi pacienātu ar pašceptu torti.	4.
5.	Lai runātu latviski,	es par to pateiku iepriekš.	5.
6.	Lai saņemtu pensiju,	es tevi uzklausītu.	6.
7.	Ja tu rīt atnāktu pie manis,	jāzvana izziņu birojam.	7.
8.	Ja es nolemtu pāriet citā darbā,	tad varētu tev palidzēt.	8.
9.	Lai noskaidrotu, kur dzīvo tavs paziņa,	nepieciešami daudzi dokumenti.	9.
10.	Ja man būtu jāstāsta par šo grāmatu,	ir jāklausās valoda un daudz jārunā.	10.
11.	Lai varētu labi runāt latviski,	viņš varētu būt labs basketbolists.	11.
12.	Ja Ansis gribētu,	es to lasītu ļoti uzmanīgi.	12.

Atbildes

1. daļa

- 3.** 7. 4.
2. 9.
5. 10.
6. 1.
8. 3.

7. Vadītājs, vadītāja
Spēlētājs, spēlētāja
Zvanitājs, zvanitāja
Skolotājs, skolotāja
Skatitājs, skatitāja
Rakstītājs, rakstītāja

8. Izmeklētāja, skolotājs, spēlētāji, vadītāja.

2. daļa.

- 1.** Nē
Jā
Nē
Jā
Nē
Jā
Nav minēts
Nē
Jā

4. 4., 2., 1., 3., 5.

5. Abas, tā, viena otru, šī, viņš, abas.

7. Vadošs, vadoša
Raudošs, raudoša
Atspirdzinošs, atspirdzinoša
Mirdzošs, mirdzoša
Milošs, miloša
Peldošs, peldoša
Zinošs, zinoša

8. Sprāgstoša, vadošu, raudošs, atspirdzinošs, miloša, peldošu, zinošs.

3. daļa

1. Ilzi, runāt, vēlas, vēlos, ieradīsies, pašlaik, radioklausītājus, nemāku, protu, protu.

- 6.** 1.—3.   8. —5.
2.—8.   9. —7.
3.—6.   10. —12.
4.—2.   11. —1.
5.—10.   12. —11.
6.—9.
7.—4.

9. NOTIKUMS

Greizsirdības dēļ

- Izslasi notikuma pārstātū 5. lpp. un apskati zīmējumu 7. lpp.! Izdomā un pastāsti savu versiju par šo notikumu!
  - Klausies 1. daļu (līdz "Dārgie radio klausītāji! Tā nu mums iet")! Ieraksti tekstā izlaistos vārdus!

Juris	Haloo! Juris klausās!
Puiša balss	Vai raidījums "Rīgas detektīvs"?
telefonā	Jā, _____, lūdzu!
Juris	Cilvēki briesmās!
Puiša balss	Kā?! Kas noticis?
Juris	_____ kafejnīcu "Neapole"!
Puiša balss	Kāpēc?!
Juris	Uz kafejnīcu atvesta cilvēkiem bīstama cūkas gaļa.
Puiša balss	Kāda cūkgaļa?
Juris	Ar trihninām. Nu, _____ taču kaut ko... _____
Puiša balss	kafejnīcu!
Juris	Piedodiet, bet mēs neesam... mēs neesam ne pārtikas inspekcija, ne laboratorija. Galu galā mēs neesam policija.
Puisis	Jūs esat saistiti ar detektīvu Mežagaili.
	Tāpēc _____! Citādi notiks nelaimē.

- 3.** Izraksti iepriekšējā uzdevumā ierakstītos vārdus! Kā tu šādu rīkojumu izteiktu savam draugam?

Runājet! Runā!

- 4.** Klausies vai izlasi 1. daļu (no "Mežagaiļa kungs, vai jūs kaut ko noskaidrojāt?" līdz "Varbūt Andželo ir Itālijā?"). Pieraksti, ko kurš saka!

Mežagai]a kungs, vai jūs kaut ko noskaidrojat? Lida, ko gan var noskaidrot dažās minūtēs?! Starp citu, iepazīstieties! — šis ir Saša, joti svarīga persona kafejnīcā. Jā, esmu pavārs, kā šefs saka, "Neapoles" dvēsele. Saša, sakiet, lūdzu, kas jūsu kafejnīcā isti ir noticis ar cūkas galu?

Nekas nav noticis. Bet šodien mūsu ēdienkartē cūkgaļas nebūs.
Nodevām visus cūkgaļas produktus analizei. Kā nekā trihinella...
Es nemaz lāgā nezinu, kas tas ir...
Trihinella ir parazīts, kas izraisa smagu slimību.
Man liekas, ka tā var beigties pat ar nāvi.
Diemžēl.
Pavisam nelāga lieta.
Nepatikami... Bet kafejnīcu ciet mēs neslēgsim.
Nu jā... itāļu kulinārijai jau cūkgaļa laikam nav raksturīga?
Itāļiem nav ieteicams piedāvāt treknu cūkgaļu un maltas gaļas
ēdienus.
Man ar Sašu un viņa šefu jau ir bijušas darišanas...
Tev laikam patīk itāliešu virtuve?
Man nav iebildumu pret makaroniem. Taču bija pavisam cita...
drūma lieta.
Atkal kaut kas krimināls...
Pif-paf... tas bija kaut kas baigs.
Šaušana?!... Šaudīšanās kafejnīcā?
Pag... Vai tas nav notikums, kad nošāva to mafijas bosu?
Kā tad. Virieti nošāva, kad viņš nāca ārā no kafejnīcas "Ne-
apole".
Traks gadījums... Bet apmeklētāju pēc tam mums bija vēl
vairāk.
Jāni, varbūt šī slepkavība saistīta ar šodienas notikumu?
Varbūt?... Kas zina...
Tātad šeit pirms pāris nedēļām notika slepkavība. Vai tā ir
jau atklāta?
Nav atklāta. Lieta miklaina, un versijas ir dažadas. Ari kafej-
nīcas ipašnieks ir aizdomigs...
Kam pieder šī kafejnīca?
Andželo. Viņš ir no Neapoles.
Tas nu gan ir interesanti. Andželo atbrauc no Itālijas...
Jā, viņš atbrauca, noīrēja telpas un izveidoja kafejnīcu "Ne-
apole".
Jauka kafejnīca. Eksotiski ēdieni, arī interjers interesants.
Andželo ir ļoti patīkams cilvēks. Izcils kulinārs.
Kur Andželo pašreiz ir? Es labprāt ar viņu iepazītos.
Lidjelas kundze, tas jums laikam neizdosies. Andželo jau vismaz
nedēļu nav Rīgā.
Vai viņš ir aizbraucis uz Itāliju? Atgriezies Neapolē?

5. Izlasī 1. daļu (no "Kam pieder šī kafejnīca?" līdz "Neticu. Andželo un mafija...")!
Pastāsti, ko tu uzzināji par Andželo!

6. Uzraksti, kurš saka šos vārdus! Ja nepieciešams, izlasi 1. daļu vēlreiz!

Jūs esat saistīti ar detektīvu Mežagaili.

Man liekas, ka tā var beigties ar nāvi.

Man ar Sašu un viņa šefu jau ir bijušas darišanas.

Jāni, varbūt šī slepkavība ir saistīta ar šodienas notikumu?

Es labprāt ar viņu iepazītos.

Tad viņš varbūt ir saistīts ar itāļu mafiju.

Man tā vien liekas, ka mūsu Jānis ir saistīts ar Interpolu.

Bet kas ir ar cūkgalju?

Ilze runā ar kafejnīcas apmeklētājiem.

7. ☺☺☺ Intervē 5 savus grupas biedrus (draugus / draudzenes)!

■ Pajautā viņiem —

Ar ko tu savā dzīvē esi apmierināts?

Ar ko tu savā dzīvē esi neapmierināts?

Ar ko tu nodarbojies savā brīvajā laikā?

Ar kuriem ievērojamiem cilvēkiem tu labprāt parunātos?

Ar ko tu vari lepoties?

Ar ko tev saistās latviešu valodas mācišanās?

■ Atbildes ieraksti tabulā!

Grupas biedru vārdi	Olegs		
Jautājums			
ir apmierināts-a ar			
in neapmierināts-a ar			
brīvajā laikā nodarbojas ar			
labprāt parunātos ar			
var lepoties ar			
latviešu valodas nācisanās saistās ar			

- 8.** ☺☺☺Ja iespējams, grupā pa 3 vai 4 apkopojiet iegūtās atbildes un pastāstiet citām grupām par saviem secinājumiem! Izmantojet dotos vārdus un frāzes!

Mūsuprāt,
pēc mūsu domām,
kopumā nemot,
var secināt,
lielākā daļa,
kopīgais
atšķirīgais,
interesanti ir tas,
visnozīmīgākais,
vispārsteidzošākais,
noslēgumā.

- 9.** Uzraksti, no cikiem strādā un no cikiem ir slēgtas šīs iestādes!

Kafejnīca	Veikals	Autoosta
7 ⁰⁰ —23 ⁰⁰	10 ⁰⁰ —19 ⁰⁰	6 ⁰⁰ —22 ⁰⁰
Banka	Bibliotēka	Aptieka
9 ⁰⁰ —20 ⁰⁰	11 ⁰⁰ —21 ⁰⁰	8 ⁰⁰ —24 ⁰⁰

Kafejnīca strādā no septiņiem.

Kafejnīca ir slēgta no divdesmit trijiem.

Veikals _____

Autoosta _____

Banka _____

Bibliotēka _____

Aptieka _____

10. Ieraksti vārdus **atslēgt, aizslēgt, pieslēdza, slēdz, pārslēdz, noslēdza, izslēdz!**

Es šorīt aizmirsu _____ durvis.

Visai mājai _____ ūdens padevi, jo notika ūdensvada avārija.

Mums nesen _____ BALTCOM televīzijas kanālu.

Mūsu uzņēmums _____ ligumus ar daudzām ārzemju firmām.

_____, lūdzu, televizoru!

_____, lūdzu, televizoru uz LNT kanālu!

Ir sabojājusies slēdzene, tāpēc grūti _____ durvis.

11. Savieno situācijas aprakstu ar atbilstošo aizrādījumu!

1. Bērni skraida pa apstādījumiem.	1. Stāsti, lūdzu, ātrāk!
2. Teātra izrādes laikā aizmugurējā rindā kāds pāris visu laiku sarunājas un smejas.	2. Aizver, lūdzu, logu!
3. Tavs draugs vēlas tev pastāstīt ļoti interesantu notikumu, bet viņš vilcinās, lai "uzkurinātu" tavu ziņķāri.	3. Lūdzu, nerunājiet un netraucējiet!
4. Mājās dēls ir atvēris logu, bet tev kļūst vēsi.	4. Paskaties taču ārā pa logu!
5. Jūs ar draugu esat sastrīdējušies, bet tu vēlies, lai viņš tevi uzklausa.	5. Ātri ceļieties!
6. Tavi bērni no rīta neceļas, lai gan pienācis pēdējais brīdis celties.	6. Neskraidiet pa apstādījumiem!
7. Ir uzsnidzis pirmais sniegs. Tu aicini savu kolēģi paskatīties pa logu.	7. Uzklausi mani!

2. daļa

- 1.** Noklausies vai izlasi 2. daļu (lidz "Kā tad! Balss telefonā taču teica...")! Ieraksti trūkstošos išpāšības vārdus!

_____, bet _____ milas stāsts.

_____ milestiba.

Vecrīga.

_____, _____ Riga.

Nevis _____, bet _____ notikumi.

_____ tirdzniecība ar ieročiem.

_____ nozīme.

- 2.** Noklausies 2. daļu (lidz "Kā tad! Balss telefonā taču teica...")! Atbildi uz jautājumiem!

Kāpēc šajā daļā ir runa par kafejnīcu "Venēcija"?

Ko tu vari teikt par Lidiņas un Jura attiecībām?

Kāpēc Lidija runā par viltus trauksmi?

Kāda ir Mežagaiļa versija par šo notikumu?

Kāda ir tava versija par to, kāpēc nepazistamais puisis zvanīja uz policiju?

3.] Uzraksti, kas var būt

Skaists	koks	Skaisti	mati
Skaista		Skaistas	
Brīnišķigs		Brīnišķigi	
Brīnišķīga		Brīnišķīgas	

4.] Uzraksti, kāda (kāds, kādas, kādi) var būt

plata	liela	tīrs	
iela	māja		pagalms
dzīvoklis	istaba		vieta
bērnība	jaunī- bas gadi		izjūtas
noska- nojums	atmiņas		iespaidi

- 5.** Uzraksti stāstījumu "Mana dzīvesvieta!" Izmanto iepriekšējā uzdevumā izveidotos vārdu savienojumus!

- 6.** Noklausies 2. daļas fragmentu (no "Kāda skaista meitene!" līdz "Jā, jauki! Bet līdz vasarai vēl tāds laicinš jāgaida.")! Pieraksti galotnes pēc paraugiem!

Bēdīgs notikums

Tas bēdīgais notikums

Labi vārdi

Tie labie vārdi

Slikta laiks

Šis slikt laiks

Liel**□** bērni

Jūsu liel bērni

Ert[□] dzīvoklis

Mūsu ērt^{dzīvoklis}

Tir□ logi

Šie tīr logi

Jauka meitene

Tā jaukā meitene

Senas dziesmas

Šīs senās dziesmas

Lab rīcība

Šī lab rīcība

Gudr[ ] kolēges

Manas gudr kolēģes

Klus[□] māja

Mūsu klus māja

Augst^o klintis

Tās augst klintis

7. Izdomā un uzraksti vārdu savienojumus!

Šis vērtīg - ais atradums.

Šie   .

Tas   .

Tie   .

Šī   .

Šīs   .

Tā   .

Tās   .

Mans   .

Mūsu   .

Tava   .

Jūsu   .

8. Pabeidz iesāktos teikumus!

Lidija labprāt runājas ar cilvēkiem.

Viņa ir runīga.

Mežagailim reti ir bail.

Viņš nav   .

Ilzi ļoti labi raksturo viņas centība.

Viņa ir   .

Mans kolēģis daudz strādā.

Viņš ir   .

Mana meita bēdājas par salauzto sprādzi.

Viņa ir   .

Mans dēls priecājas par dāvanu.

Viņš ir   .

3. daļa

- 1.** Apskati zīmējumu 15. lpp.! Tajā attēloti Ilzes piedzīvojumi kafejnīcā "Kaķis". Izdomā notikumu ar Ilzi un uzraksti par to!

Ilze sēdēja kafejnīcā...

- 2.** Izlasī 3. daļas fragmentu (no "Mainīsim tematu")! Pastāsti, kas notika ar Ilzi kafejnīcā!

- 3.** Klausies 3. daļas fragmentu (līdz "Mainīsim tematu")! Tulko vārdu savienojumus!

Я очень рада —
Вы были взволнованы —
Вместе с нами —
Я была очень занята на работе —
Хочет решить сам —
Такая наша работа —
Слышали, что вам звонили —
Желание достать деньги —
Из за ревности —
Всякие шутки —
Мужчины не лучшие —
Такова жизнь —

- 4.** Uzraksti, kā dēļ tā notika!

Nepazīstamais puisis zvanīja uz "Neapoli" greizsirdibas dēļ.

Daudzo (darbi) darbu dēļ es nepaguvu izlasit grāmatu.

(Slinkums) _____ tu visu neizdarīji līdz galam.

(Bailes) _____ es nevarēju aizmigt.

(Uztraukums) _____ es aizmirsu tekstu.

(Apstākļi) _____ viņš šajā nedēļā neatbrauca.

(Slimība) _____ mans kolēģis neieradās darbā.

5. Izvēlies atbilstošo vārdu un ieraksti to pareizajā formā!

Detektīvnotikumos izmeklētāji parasti izsaka
versijas.

jebkāds

Mūsu žurnālistus interesē interesanti notikumi.

diezin kāds

izmeklēšanu. apstākļi nespēj kavēt

dažāds

varētu būt iemesli noslēpu-
mainajai zvanīšanai?

visāds

interesanti notikumi ir
joti aizraujoši.

nekāds

6. Atrodi tekstā teikumu turpinājumus un uzraksti tos!

Dzirdēju, ka _____

Radio klausītājiem šķita, ka _____

Dažiem likās, ka _____

Vai kāds teica, ka _____

Atceries, ko _____

Atceries vienīgi to, ka _____

Ilze, stāsti, kas _____

Viss notika tik pēkšņi, ka _____

7. Savieno teikumu daļas!

1. Lidija stāstīja,	1. kas to izdarīja.
2. Vai tev ir zināms,	2. kas man jārunā.
3. Mežagailis uzsvēra,	3. ka joti labi pavadijusi brīvdienas.
4. Ilze priecājās par to,	4. ka ir dažādas versijas.
5. Juri, vai tu vari pateikt,	5. ka es rit nevarēšu ierasties pie tevis.
6. Man liekas,	6. kas ar tevi notiek?
7. Es zinu,	7. ka viss ir atrisinājies veiksmīgi.

8. Tulko teikumus!

Я рассказывал тебе, что на прошлой неделе у меня было много работы.

Скажи мне, что случилось.

Мне кажется, что ты не говоришь правду.

Вы не знаете, кто это сделал?

Atbildes

1. daļa

- 3.** Slēdziet! — Slēdz!
Dariet! — Dari!
Slēdziet! — Slēdz!
Rikojeties! — Rikojies!

- 9.** No desmitiem.
No deviņpadsmitiem.

No sešiem.
No divdesmit diviem.

No deviņiem.
No divdesmitiem.

No vienpadsmitiem.
No divdesmit vieniem.

No astoņiem.
No divdesmit četriem.

- 10.** Aizslēgt, noslēdza, pieslēdza, slēdz, izslēdz, pārslēdz, atslēgt.

- 11.** 1.—6.
2.—3.
3.—1.
4.—2.
5.—7.
6.—5.
7.—4.

2. daļa

- 8.** Bailigs, centīga, strādīgs, bēdīga, priecīgs.

3. daļa

- 3.** Es esmu ļoti priecīga.
Jūs bijāt uztraukušies.
Kopā ar mums.
Es biju ļoti aizņemta darbā.
Grib izlemt pats.
Tāds ir mūsu darbs.
Dzirdējām, ka jums zvanīja.
Vēlēšanās dabūt naudu.
Greizsirdibas dēļ.
Visādi joki.
Vīrieši nav labāki.
Tāda ir dzive.

- 4.** Slinkuma dēļ.
Baiļu dēļ.
Uztraukuma dēļ.
Apstākļu dēļ.
Slimibas dēļ.

- 5.** Dažādas, visādi, nekādi, diezin kādi, jebkādi

- 7.** 1.—3.
2.—1.
3.—4.
4.—7.
5.—6.
6.—5.
7.—2.

- 8.** Es tev stāstīju, ka pagājušajā nedēļā man bija daudz darba.
Saki man, kas noticis.
Man šķiet, ka tu nerunā patiesību.
Vai jūs nezināt, kas to izdarīja?

10. NOTIKUMS

Kur ir Mežagailis jeb ne vienmēr viss beidzas labi

1. daļa

1. ☺☺☺ Izlasī vienu no 1. daļas fragmentiem!

1. fragments (līdz "Labrit, Lidij!").
2. fragments (no "Labrit, Lidij!" līdz "Es jau esmu studijā...").
3. fragments (no "Es jau esmu studijā...").

Pastāsti grupā par izlasīto un noklausies grupas biedru stāstījumu par citiem fragmentiem!

2. ☺☺☺ Pēc stāstījumu noklausīšanās atzīmē pareizo atbildi! Pārrunā un salīdzini savas atbildes ar grupas biedru atbildēm!

- Galvenais notikums norisinās
- radiostudijā,
  - baseinā,
  - pirtī.

Mežagailis nepiedalās notikuma izmeklešanā, jo
— ir saslimis,
— ir izbraucis no pilsētas,
— viņš uzzina par bumbu dzīvoklī.

Ilze dodas uz baseinu

- viena pati,
- kopā ar Mežagaili,
- kopā ar Lidiju.

Juris

- paliek radiostudijā,
- brauc uz baseinu,
- brauc uz mājām.

Baseinā Juris un Lidija uzzina, ka
— Ilze ir saņemta par kīlnieci,
— noziedznieks ir aizbēdzis,
— Mežagailis ir atbraucis.

Lidija pamet Juri baseinā, jo
— dodas pie Ilzes,
— skrien pie draudzenes,
— iet mājās.

Izrādās, ka noziedznieks ir
— Lidijas paziņa,
— Ilzes nākamais virs,
— mafijas darbonis.

3. Noklausies vai izlasi 1. daļu (līdz "Izmeklētājs Mežagailis klausās.") un pasvītro atšķirības tekstā!

- Juris Jāni! Baigie podi! Tūlit sāksies raidijums, bet Lidija kavējas.
Jānis Viņas abas ar Ilzi kaut kur pazudušas – frizētavā, veikalā, pie kosmetologa.
Juris Es tam neticu. Jā, Lidijai veikali un viss pārējais, ko tu nosauci, ļoti patīk, tomēr darbā viņa parasti ierodas laikā.
Jānis Kas to lai zina! Ar tām sievietēm nekad nevari būt drošs. Staigā pa veikaliem un aizmirst par darbu.
Juris Jāni, mikrofoni ir ieslēgti, un radioklausitāji visu dzird.
Jānis Kas tur tik briesmīgs? Neko slēpjamu jau mēs nerunājam...
Juris Slēpjamu jau nē, bet kā mēs runājam! Klausitāji droši vien daudz ko nesaprata, piemēram, tu teici – velns viņu zina.
Jānis Tas vienkārši nozīmē, ka es nezinu. Neuztraucies, Juri! Es radioklausitājiem ļoti īsi pateikšu, par ko mēs runājam. Cienījamie radioklausitāji, Lidijas un Ilzes vēl nav. Viņas, mēs tā domājam, staigā pa veikaliem un iepērkas. Bet mēs ceram, ka drīz mūsu kolēģes būs studijā – pie mikrofoniem.
Juris Trīs teikumi?!
Jānis Nesaprotu.
Juris Tu teici, ka pastāstīsi divos teikumos, bet es saskaitiju trīs teikumus.
Jānis Cienījamie radioklausitāji! Pateikt divos teikumos – tas nozīmē pateikt ļoti īsi. Juri, vai vēl tev kaut kas ir neskaidrs?
Juris Paldies! Visu sapratu! Bet Ilzes un Lidijas vēl nav, tāpēc es iešu ārā un noiešu uz kafejnīcu – varbūt viņas ir iegājušas tur. Varbūt vienkārši aizrunājušās.

4. Noklausies vai izlasi 1. daļu (no "Izmeklētājs Mežagailis klausās." līdz "Labrit, Lidij!")! Ieraksti trūkstošas vārdus!

- Mežagailis Izmeklētājs Mežagailis klausās . ?
Bumba — manā dzīvokli? No kurienes? Kas teica? Zvanīja?
Kas zvanīja? Nezināt? ?
Bumba uz balkona. Cikos zvanīja? Nupat! Labi, gaidiet, es tūlit skrienu. Sameklējiet izmeklētāju Ilzi Irbiti!
Aizskrien. Ienāk Juris, viņi nav satikušies.
- Juris Jāni! Kafejnīcā viņu nav. Jāni kur tu esi? .
Dīvaini, kur Mežagailis aizskrēja?
Zvana telefons.
- Juris Jā, direktor, tas esmu es — Juris. Tūlit eju. Nē, Lidija nevar... viņa... viņa noskrēja lejā, .
Juris aiziet, pēc kāda brīža ierodas Lidija un Ilze.
- Ilze Lidij, nokavējām pamatīgi! Juris būs noskaities.
Lidija Nekas, gan jau . būs iesācis raidījumu.
Ilze Es neesmu tik pārliecināta. Jura te, studijā, nav. Un domāju, ka raidījums vēl nav sācies.
- Lidija Nav sācies? Nu gan ir trakums! . ?

- Ilze Nomierinies un sāc raidījumu!
 Lidija Labi. Cienījamie radioklausītāji, atvainojamies...
Teikto pārtrauc telefona zvans.
 Lidija Radiostudija. Nē es esmu Lidija — žurnāliste. Ilze? Jā, Ilze ir tepat. Ilze,
- Ilze Ilze Irbite klausās. Labi, _____. Bet kur ir izmeklētājs Mežagailis? Nezināt? Sameklējet arī viņu un nododiet ziņojumu. Es jau braucu.
Noliek klausuli.
- Lidija Uz kurieni?
 Ilze Uz baseinu.
 Lidija Kas ir noticis baseinā?
 Ilze _____ ir saņēmis par ķilniekiem baseina apmeklētājus.
 Lidija Kāpēc?
 Ilze Pagaidām nezinu. Viņš runāšot _____.
 Lidija Cik interesanti! Kas viņš ir?
 Ilze Lidij, es nezinu. Nevaru iedomāties, kas varētu tā rikoties un kāpēc vēlas runāt tikai ar mani. _____. Ja ierodas Mežagailis, lai dodas uz baseinu – uz Centra baseinu! Es braucu.
- Lidija Es arī braukšu. Cienījamie radioklausītāji, esiet pacietīgi un gaidiet Juri! Nemaz nebiju domājusi, ka viņš ir tik neapzinīgs. Joprojām vēl nav darbā. Es uzrakstišu Jurim zimīti, kur būšu, _____, _____ pavism drīz būs šeit, studijā. Atā.
- Aiziet. Noklaudz durvis. Ierodas Juris.
- Juris Lidij! Vēl nav ieradusies! Cienījamie radioklausītāji, mēs tomēr sāksim raidījumu bez Lidijas. Šodien... Nē, es viens nezinu, ko iesākt. Ā, — kaut kāda zīmīte. No Lidijas! Juri, esmu Centra baseinā. Novadi raidījumu _____. Būšu joti pateicīga. Lidija tiešām mani _____. Viņa plunčāsies baseinā, bet es vadīšu raidījumu? Nē, tā nebūs. Cienījamie radioklausītāji, mēs arī _____. Jā, jā, arī jūs. Raidījums notiks baseinā. Spoža ideja, vai ne? Braucam!

5. Apskati zīmējumu 20. lpp! Izvēlies pareizo vārdu un papildini teikumus!

Lidija un Ilze stāv _____ un sarunājas.	pretī blakus līdzās priekšā aizmugurē
Juris un Lidija atrodas viens otram _____.	
Ilze un viņas vīrs stāv _____,	
_____ ir Lidija, bet pašā _____,	
stāv Juris, kurš ir pilnīgā neizpratnē par notiekošo.	

6. Papildini teikumus!

Ilzes sagūstītājs bija viņas pielūdzējs, kurš Ilzi ļoti mīl.

Ir laiks beigt raidījumu, kuru vēl nemaz neesam sākuši.

Mežagailis nezināja jaunumus, kuri _____.

Juris ļoti sadusmojās uz Lidiju, kura _____.

Lidija atskrēja no veikala, kurā _____.

Visi darba kolēģi piedalījās Ilzes un Valda kāzās, kuras _____.

Lidija un Juris ieradās baseinā, kurš _____.

7. Atrodi katram izteicienam pareizo paskaidrojumu!

1. Pa galvu, pa kaklu.	1. Sastindzis.
2. Velna milti!	2. Rikoties neapdomīgi.
3. Uz karstām pēdām.	3. Kopā.
4. Kā akā iekritis.	4. Darit kaut ko ļoti ātri, steidzīgi.
5. Vienā mutē.	5. Iet ļoti lēnām.
6. Kā stabs.	6. Cilvēks ir satraukts, kaut ko gaida.
7. Ne cepts, ne vārīts.	7. Rikoties momentā, ļoti ātri.
8. Kā bez galvas.	8. Kaut kas neizdodas.
9. Kajas pa zemi velkas.	9. Nesaņēma sodu.
10. Tika cauri ar veselu ādu.	10. Pazudis.
11. Sēž kā uz adatām.	11. Ne šāds, ne tāds.
12. Iet kā pa celiem.	12. Rikoties tūlit, ļoti ātri.
13. Paliek ar garu degunu.	13. Rodas visādi sarežģījumi.
14. Pazīst kā savus piecus pirkstus.	14. ļoti labi pazīst.
15. Strebt karstu putru.	15. Nedabū, ko grib.

2. daļa

1. Noklausies 2. daļu (līdz "Rīgas detektīvs." "Jā, es esmu Lidija.")! Ieraksti trūkstošos vārdus!

- Lidija Cienījamie radioklausītāji, sākam mūsu raidijumu cittautešiem "Rīgas detektīvs".
- Juris _____ mūsu studijā ir izmeklētāja Ilze Vālodze...
- Lidija Tā ir jau mums pazīstamā Ilze Irbīte. Vālodze ir viņas jaunais uzvārds pēc laulibām.
- Juris Tātad — pie mums ir Ilze Vālodze un vēl viens policijas pārvaldes darbinieks — policists Guntis Strauts.
- Lidija _____. Gadījums ir ļoti nopietns. Tas skar arī mūs, jo pazudis izmeklētājs Jānis Mežagailis.
- Juris Jau trīs dienas neviens nezina, _____ viņš atrodas.
- Lidija Sākumā domājām, ka tas ir joks. _____ kā ar Ilzi Irbīti, atvainojos — Ilzi Vālodzi.
- Juris Bet _____ uztraucamies ne pa jokam.
- Lidija Varbūt pajautāsim Ilzei un Guntim par notikušo?
- Juris Labi. Ilze, kas ir zināms policijai?
- Ilze _____ Tu, Juri, izrādās, biji pēdējais, kurš pirms trim dienām redzēja izmeklētāju Jāni Mežagaili. Varbūt tu kaut ko _____ vari pastāstīt. Kaut ko zīmigu.
- Juris Diemžēl nē. Mēs gaidījām jūs abas. Atcerieties, jūs _____ kavējāties. Es nogāju uz kafejnīcu cerībā, ka atradišu jūs _____. atnācu, studijā neviena nebija.
- Ilze Arī zīmītes nebija?
- Juris Nē!
- Lidija Gunti, jūs esat saņēmis kādu dīvainu zvanu?
- Guntis Jā, pirms trim dienām uz policijas pārvaldi zvanīja kāds cilvēks, vīrietis, un interesējās par izmeklētāju Mežagaili. Teica, ka esot sens viņa draugs, paprasīja adresi. Es arī pateicu. Nedomāju neko sliktu.
- Ilze Bet _____ saņēmām ziņojumu, ka Centra rajonā kādā dzīvokli noticis sprādziens.
- Juris Tas bija izmeklētāja Mežagaiļa dzīvokli?
- Guntis Jā. Tas tiešām bija viņa dzīvokli. _____ sagadījās, ka neviena nebija mājās.
- Ilze Sprādziens bija _____ neliels. Cieta tikai Jāņa dzīvoklis, precizāk sakot, viena istaba. Ugunsdzēsēji un policisti ieradās _____. Cietušo nebija, arī zaudējumi nav lieli.
- Lidija Vai Jāņa sieva nezina?
- Ilze Nē! Neviens nav zvanījis, nav draudējis, nav prasījis izpirkšanas maksu.

Lidija Gunti, ko jūs _____ pētāt?

Guntis Es uzķāpu _____ kādam papīrītim. Paskatieties! Varbūt kaut kas vajadzigs.

Juris Droši vien kāds gribēja iemest papīrkurvī, bet tas nokrita zemē.

Guntis Tas ir izmeklētājs Mežagaiļa rokraksts.

Visi kopā Dodiet _____!

Ilze Kas zimītē rakstīts?

Lidija Juri, izlasi!

Juris Juri, manā dzivoklī ir bumba. _____ ziņoja. Skrienu uz mājām. Pasaki Ilzei, lai brauc pie manis!

Ilze Zimīte rakstīta pirms trim dienām.

Lidija Tā _____ bija nokritusi, tāpēc to arī nesaņēmām.

Guntis Skaidrs ir viens. Izmeklētājs zināja par notikušo sprādzienu.

Ilze Jā. Zināja. Un sprādziens notika. Kā jau noskaidrojām, dzivokli sprādziena laikā neviena nebija. Līdz dzivoklim Jānis neaizbrauca. Kas ar viņu notika pa ceļam uz mājām?

2. Izvēlies atbilstošo vārdu!

Es _____ atpūtišos pie jūras.

rit, šogad, vakar

Man _____ loti patīk skatīties komēdijas.

vienmēr, reize, nekad

Valdis _____ atgriezās no darba.

riet, pašlaik, nupat

Pasaki man, lūdzu, šo adresi _____!

precīzi, ātrāk, vairāk

Atvainojumu man piešķira _____ labā laikā.

īpaši, samērā, nedaudz

Mans kolēģis domā _____ kā es.

loti, tādēļ, tāpat

Zem galda _____ mētājas visādi papīri.

virsū, blakus, apakšā

3. Izdomā un uzraksti stāstījumu "Kas notika ar Jāni Mežagaili pa ceļam uz mājām?"! Izmanto iepriekšējā uzdevumā ievietotos vārdus!

- 4.** Izdomā un uzraksti teikumus, kuros būtu vārdi:
protams, piemēram, precīzāk, īpaši, vārdu sakot, kā vienmēr, zināms.
-
-
-
-
-
-
-
-

- 5.** Izlasi fragmentu (no "Rīgas detektīvs." "Jā, es esmu Lidija." līdz "Zōpacmēyūme!").
Lasi apgalvojumus un izlabo, ja tie nav pareizi!

Radiostudijā ir pazuduši dokumenti.

Tos ir paņēmusi Lidija.

Juris vēlas, lai Ilze un Uldis palīdz ierakstu meklēšanā.

Juris sadusmojas.

Lidija nesaprot Jura rīcību.

Juris liekas aizdomīgs.

Lidija domā, ka pazudušos materiālus sadedzinās.

- 6.** ☺☺☺ Lomu spēle. Spēlē piedalās Pēterburgas žurnāla "O meōe" žurnālists (intervējamais), laikraksta "Pēcpusdiena" žurnālists (intervētājs) un tulks. Intervētājs jautā latviski, intervējamais atbild krieviski, tulka uzdevums ir tulkot tekstu.

"Pēcpusdienas" žurnālists vēlas noskaidrot,
kāpēc Pēterburgas žurnālists ir ieradies Rīgā;
kāds ir viņa žurnāls un kas pārsvarā to lasa;
par ko atbraukušais žurnālists raksta;
kādi ir viņa iespāidi par Latviju.

---

3. daļa

- 1.** Noklausies 3. daļu (līdz "Uz kurieni?")! Uzraksti, ko tu uzzināji!

- 2.** Izlasi fragmentu (no "Uz kurieni?" līdz beigām)! Uzraksti iemeslus, kāpēc Lidija un Ilze neieradās pie Jura laikā!

- 3.** ☺☺ Lidija un Ilze izbrauc no radiostudijas 10³⁰, bet pie Jura ierodas 12³⁰. Izdomā 3 iemeslus, kāpēc abas aizkavējās, un uzraksti tos! Salīdzini ar grupas biedra teikumiem!

Lidija un Ilze aizkavējās, jo _____.

Abas mūsu radiodetektīva varones neieradās laikā, tāpēc ka _____.

Lidija un Ilze nokavēja tikšanos ar Juri tādēļ, ka _____.

- 4.** Izraksti no 3. daļas teikumus, kuros izteikta tā pati doma!

Jūs laikam tagad domājat, ka esmu kaut ko nepareizi sapratusi.	
Mums ar Juri nebūs laika.	
Juris veidos ziņu raidījumus un kriminālo hroniku.	

Bet es braukšu uz Igauniju. Būšu tur aptuveni divus mēnešus.	
Vai par Mežagaili joprojām nekas nav zināms?	
Šoferīt, mēs nevēlamies braukt.	
Juri, vai tu esi nikns?	

5. Ieraksti atbilstošos vārdus!

Mans draugs _____	bija aizgājis prom.	no bailēm
Slimnicā kāds _____	skaļi vaimanāja.	no dusmām
Mana meita _____	apķērās man ap kaklu.	no laimes
Es _____	nezināju, ko darit.	no sāpēm
Māra _____	aizslēdza durvis un aizvēra logus.	no prieka

6. Uzraksti, ko cilvēks parasti dara

no bailēm	no prieka	no bēdām	no noguruma
-----------	-----------	----------	-------------

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

no dusmām	no sāpēm	no savilņojuma	no bezspēcības
-----------	----------	----------------	----------------

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

7. ☺☺ Pajautā savam grupas biedram (draugam / draudzenei)! Atbildes uzraksti!

Ko tu parasti dari no bailēm?

Ko tu dari, kad esi priecīgs/-a?

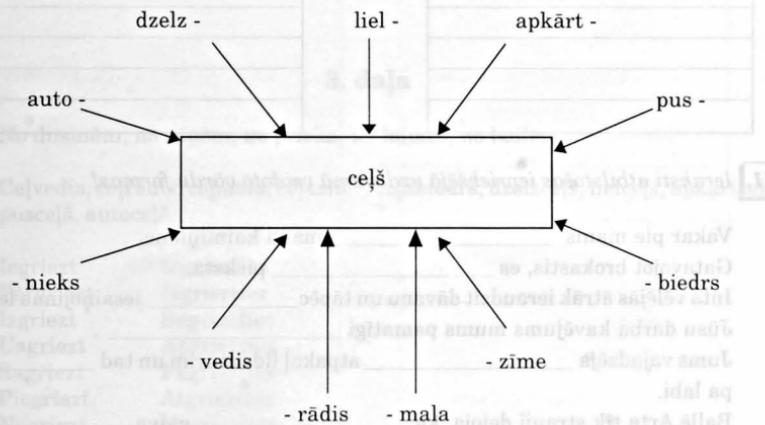
Kā tu rīkojies, kad tev kaut kas sāp?

Kā tu izturus dusmās?

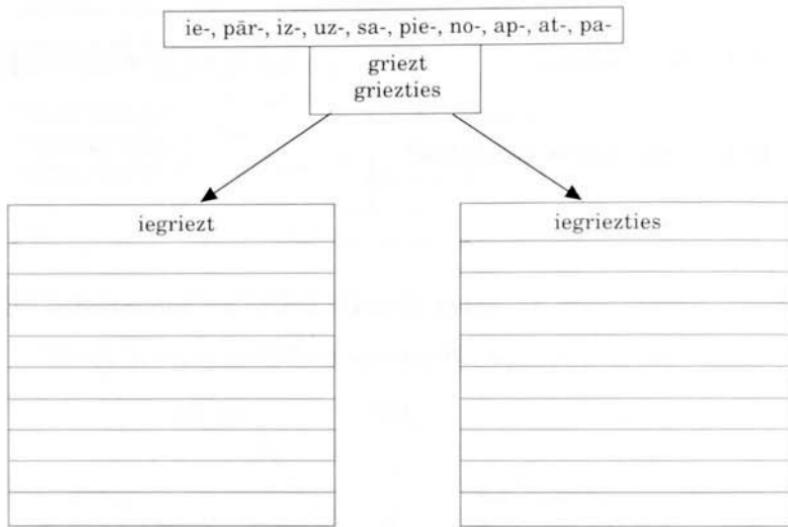
Kā tu rīkojies, kad esi noguris/-usi?

8. ☺☺☺ Pastāsti citiem, kā dažādās situācijas izturas tavs grupas biedrs!

9. Veido vārdus ar sastāvdaļu ceļ(š)! Uzraksti teikumus ar šiem vārdiem!

10. Veido jaunus vārdus!

11. Ieraksti atbilstošas iepriekšējā uzdevumā veidoto vārdu formas!

- Vakar pie manis _____ mana kaimiņiene.
Gatavojot brokastis, es _____ pirkstā.
Inta vēlējās ātrāk ieraudzīt dāvanu un tāpēc _____ iesaiņojuma lentīti.
Jūsu darba kavējums mums pamatīgi _____.
Jums vajadzeja _____ atpakaļ lidz stūrim un tad _____ pa labi.
Ballē Arta tik strauji dejoja, ka _____ galva.
Pēc priekšnieka dusmīgajiem vārdiem es _____ un aizgāju.
Radioklausītāji cer, ka radioraidījuma "Rigas detektīvs" varoņi _____ pie mums.

Atbildes

1. daļa

5. Blakus, pretī, lidzās, aizmugurē, priekšā.

- 7.**
1.—4.	12—13.
2.—8.	13.—15.
3.—7.	14.—14.
4.—10	15.—12.
5.—3.	
6.—1.	
7.—11.	
8.—2.	
9.—5.	
10.—9.	
11.—6.	

2. daļa

2. Šogad, vienmēr, nupat, precizi, īpaši, tāpat, apakšā.

3. daļa

5. No dusmām, no sāpēm, no prieka, no laimes, no bailēm.

9. Ceļvedis, ceļrādis, ceļmala, ceļazīme, ceļabiedrs, dzelzceļš, lielceļš, apkārceļš, pusceļš, autoceļš.

- 10.**
Iegriezt	Iegriezties
Pārgriezt	Izgriezties
Izgriezt	Sagriezties
Uzgriezt	Apgriezties
Sagriezt	Pagriezties
Piegriezt	Atgriezties
Nogriezt	Uzgriezties
Apgriezt	
Atgriezt	
Pagriezt	

11. Iegriezās, iegriezu, pārgrieza, iegrieza, atgriezties, pagriezties, sagriezās, pagriezos, atgriezīsies.

Pielikums

Spēles

- 1.** Atrodi katram izteicienam atbilstošu skaidrojumu!

Nepieciešami 2 kartišu komplekti dažādās krāsās. Katrs spēles dalībnieks nēm pa vienai kartitei no katra komplekta.

Ja kartites der kopā, tās paliek pie dalībnieka, ja ne — kartites liek atpakaļ, un spēle turpinās.

Pa galvu, pa kaklu.	Darīt kaut ko ļoti ātri, steidzigi.
Velna milti!	Kaut kas neizdodas.
Uz karstām pēdām.	Rikoties momentā, ļoti ātri.
Kā akā iekritis.	Pazudis.
Vienā mutē.	Kopā.

Kā stabs.	Sastindzis.
Ne cepts, ne vārīts.	Ne šāds, ne tāds.
Kā bez galvas.	Rikoties neapdomīgi.
Kājas pa zemi velkas.	Iet ļoti lēnām.
Tika cauri ar veselu ādu.	Nesaņēma sodu.
Sēž kā uz adatām.	Cilvēks ir satraukts, kaut ko gaida.
Iet kā pa celmiem.	Rodas visādi sarežģijumi.

Paliek ar garu degunu.

Nedabū, ko grib.

Pazīst kā savus piecus pirkstus.

Loti labi pazīst.

Strebj karstu putru.

Dara visu nepārdomāti.

2. Izveido teikumu!

Nepieciešami 2 kartiņu komplekti dažādās krāsās. Katrs pa kārtai velk kartīti no katra komplekta. Ja veidojas logisks teikums, kartites paliek pie spēles dalībnieka. Ja ne, kartites liek atpakaļ, un spēle turpinās.

Ja es varētu atcerēties kādu notikumu,	tad es to pastāstītu.
Ja es zinātu, kā rīkoties,	tad es varētu tev palīdzēt.
Ja tu man uzticētos,	es tevi uzklasītu.
Ja tu man piezvanītu,	es sameklētu Ainas telefona numuru.
Lai runātu latviski,	ir jāklausās valoda un daudz jārunā.
Lai saņemtu pensiju,	nepieciešami daudzi dokumenti.
Ja tu rīt atnāktu pie manis,	es tevi pacienātu ar pašceptu torti.
Ja es nolemtu pāriet citā darbā,	es par to pateiktu iepriekš.
Lai noskaidrotu, kur dzīvo tavs paziņa,	jāzvana izziņu birojam.
Ja man būtu jāstāsta par šo grāmatu,	es to lasītu ļoti uzmanīgi.
Lai varētu labi runāt latviski,	daudz jālasa, jārunā un jāklausās.
Ja Ansis gribētu,	viņš varētu būt labs basketbolists.
Lai nokļūtu Jūrmalā,	ir jābrauc ar vilcienu.

Darbs ar Rīgas detektīvu

I daļa

Macību līdzeklis sakopotie uzdevumi, vingrinājumi un spēles izmantojumi, strādājot ar *Rīgas detektīva* pirmajiem 10 notikumiem. Šis macību materiāls domīts cilvēkiem ar priekšzintšanām latviešu valodā. Komplektā ar grāmatām un audiotasetēm šis macību līdzeklis dod vispusīgas iespējas apgāt latviešu valodu gan patstāvigi, gan skolotāja vadībā.

Līdz šim šīm sērijs iznākušas grāmatas:

1. Svētki un godi
2. Valoda sportā
3. Medicīnas darbiniekam
4. Valoda jaunakareivjiem
5. Valoda dzelzceļa darbiniekam
6. Prese valodas apguvē
7. Muzeji valodas apguvē
8. Bērnudārza darbiniekam
9. Priekšmetu skolotājiem mazākumtautību skolā

Sagatavošanai:

Darbs ar Rīgas detektīvu – II daļa
Valoda ugunsdzēsējiem

ISBN 9984-680-30-4

